

AS "Citadele banka"

Risku pārvaldības un kapitāla pietiekamības ziņojums (3. pīlārs)

par 2015. gadu

Citadele

IEVADS

Saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) regulas Nr. 575/2013 astotajā daļā noteikto, iestāde vismaz reizi gadā publisko informāciju par tās darbībai piemītošajiem riskiem un to pārvaldīšanas metodēm, kā arī par kapitāla pietiekamību.

Šis pārskats ir sagatavots ar mērķi sniegt papildu detalizētu informāciju par riska pārvaldību un kapitāla pietiekamību konsolidācijas grupas līmenī. Pārskats balstās uz konsolidēto stāvokli 2015. gada 31. decembrī. Šajā pārskatā sniegtajai informācijai nav jābūt un to nav pārbaudījuši ārējie revidenti.

Informācija par atalgojuma politikas ietekmi uz risku un kopējā, kā arī sīkāka kvantitatīvā informācija par atalgojumu par AS „Citadele Banka” koncernu ir sniegta atsevišķā pārskatā, kas atrodas bankas tīmekļa vietnē.

Šis pārskats ir sagatavots tūkstošos eiro ("tūkst. eiro"). Ja nav atsevišķi norādīts, tad visi dati ir uzrādīti uz 2015. gada 31. decembri.

KONSOLIDĀCIJAS GRUPAS SASTĀVS

AS „Citadele banka” (turpmāk tekstā – Banka), reģistrācijas nr. 40103303559, ir konsolidācijas grupas mātes sabiedrība. Konsolidācijas grupas sastāvā uzraudzības mērķiem (turpmāk tekstā – Koncerns) iekļautas Koncerna sabiedrības saskaņā ar Eiropas Savienības (ES) regulu Nr. 575/2013; savukārt konsolidācijas grupas sastāvā gada pārskatu vajadzībām – saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk tekstā – SFPS).

Komerccabiedrības nosaukums	Komerccabiedrības veids	Bankas daļa (%)	Valsts	Konsolidācijas metode
AS „Citadele banka”	Banka	100	LV	Pilna
AB „Citadele” bankas	Banka	100	LT	Pilna
„AP Anlage & Privatbank” AG	Banka	100	CH	Pilna
SIA „Citadele līzings un faktoringas”	Līzings kompānija	100	LV	Pilna
UAB „Citadele faktoringas ir lizingas”	Līzings kompānija	100	LT	Pilna
OU „Citadele Leasing & Factoring”	Līzings kompānija	100	EE	Pilna
SIA „Citadele Express Kredīts”	Cita finanšu iestāde	100	LV	Pilna
AS „CBL atklātais pensiju fonds”	Pensiju fonds	100	LV	Pilna
IPAS „CBL Asset Management”	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība	100	LV	Pilna
OOO „Mizush Asset Management Ukraine”	Ieguldījumu pārvaldes sabiedrība	100	UA	Pilna
SIA „E & P Baltic Properties”	Palīgsabiedrība	50	LV	Proporcionāla
SIA „PR Speciālie projekti”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
Calenia Investments Limited	Palīgsabiedrība	100	CY	Pilna
SIA „Rīgas pirmā garāža”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „RPG interjers”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus Residential”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus Commercial”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus Land”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus TC”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus LH”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus MD”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus JU”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus RE”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus BR”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna
SIA „Hortus NI”	Palīgsabiedrība	100	LV	Pilna

Meitas sabiedrība, kura netiek konsolidēta un kuras pamatkapitālā veiktie ieguldījumi neveido samazinājumu, aprēķinot pašu kapitālu:

Komerccabiedrības nosaukums	Komerccabiedrības veids*	Bankas daļa (%)	Valsts	Konsolidācijas metode
AAS „CBL Life”	Apdrošināšanas sabiedrība	100	LV	Pilna

Starp Koncerna mātes sabiedrību un meitas sabiedrībām nav nedz pastāvošu, nedz paredzamu praktisku vai juridisku šķēršļu tūlītējai pašu kapitāla elementu pārskaitīšanai vai saistību atmaksai.

Atsevišķās jurisdikcijās visa uzkrātā peļņa nevar tikt izmaksāta dividendēs. Noteikta daļa no uzkrātās peļņas ir jānovirza rezervju veidošanai. Šīs rezerves ir brīvi pieejamas attiecīgajai sabiedrībai neierobežotai un tūlītējai izmantošanai, lai segtu riskus vai zaudējumus, līdzko tie ir radušies.

PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

Padomes, valdes locekļu un darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības un dažādības nodrošināšanai ir izveidots normatīvais dokuments AS „Citadele Banka” padomes un valdes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanas politika”.

Politika izstrādāta saskaņā ar LR Kredītiestāžu likumu, FKTK ieteikumiem Nr.166 „Ieteikumi valdes un padomes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanai”, FKTK noteikumiem Nr.112 „Licenču kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības darbības veikšanai izsniegšanas atsevišķu kredītiestāžu un krājaizdevu sabiedrību darbību reglamentējošo atļauju saņemšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas normatīvie noteikumi” un FKTK noteikumiem Nr.233 „Iekšējās kontroles sistēmas izveides normatīvie noteikumi”. Politika tiek pārskatīta vienu reizi gadā.

Politika nosaka valdes un padomes locekļu un darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanai un dažādības nodrošināšanai padomes un valdes sastāvā īstenošanas organizāciju, valdes un padomes locekļu piemērotības novērtēšanas biežumu un kārtību, lēmumu par piemērotības pieņemšanu kārtību.

Sākotnējā piemērotības novērtēšana notiek, izvirzot amatam jaunu padomes vai valdes locekli pirms ievēlēšanas amatā vai amatu pienākumu uzsākšanas dienas, bet ne vēlāk kā 6 nedēļu laikā pēc padomes vai valdes locekļa ievēlēšanas amatā.

Atkārtotā piemērotības novērtēšana notiek, ja:

- padomes vai valdes loceklis tiek pārvēlēts savā amatā;
- tiek veiktas izmaiņas padomes vai valdes locekļa veicamajos pienākumos vai šo pienākumu veikšanai nepieciešamajās kompetencēs;
- rodas šaubas par padomes vai valdes locekļa uzticamību, kompetenci vai reputāciju.

Piemērotības novērtēšana tiek veikta, ņemot vērā kopējo padomes un valdes sastāvu, kā arī padomei un valdei kolektīvi nepieciešamās zināšanas un kompetenci, izpratni un personīgās īpašības, lai pienācīgi veiktu pienākumus, kas padomes locekļiem saistīti ar Bankas valdes darbības uzraudzību, bet valdes locekļiem – ar Bankas un Koncerna darbības pārvaldību.

Padomes un valdes locekļu piemērotības novērtēšanu veic padomes Atalgojumu un nomināciju komiteja. Komitejas sastāvu un nolikumu apstiprina padome. Personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanu veic Atbildīgo personu izvērtēšanas komiteja. Komitejas sastāvu un nolikumu apstiprina valde.

Katrs Bankas valdes loceklis ir atbildīgs par konkrētu Koncerna darbības jomu. Piemērotības novērtēšanas process nodrošina Bankas valdes locekļu atbilstošu nepieciešamo zināšanu un kompetences līmeni par katra valdes locekļa atbildībā esošo Koncerna darbības jomu, kā arī atbilstošas nepieciešamās kolektīvās zināšanas un kompetenci.

RISKU PĀRVALDĪBA

Koncerns īsteno risku pārvaldību saskaņā ar Koncerna Risku pārvaldības politiku. Savā darbībā Koncerns ievēro šādus risku pārvaldības pamatprincipus:

- Koncerna mērķis ir nodrošināt zemu riska rādītājus, saglabājot diversificētu aktīvu portfeli, ierobežotus riskus finanšu tirgos un zemu operacionālā riska līmeni;
- risku uzņemšanās pieņemamā līmenī ir viena no galvenajām Koncerna funkcijām visās darbības jomās. Risks vienmēr tiek izvērtēts attiecībā pret paredzamo atdevi. Riski, kuru līmenis ir Koncernam nepieņemams, tiek novērsti vai ierobežoti;
- Koncerns neuzņemas lielus un nepārvaldāmus riskus neatkarīgi no tā, cik liela ir ar tiem saistīto aktīvu atdeve. Riskiem ir jābūt diversificētiem un kvantitatīvi novērtējamu risku gadījumā – ierobežotiem;
- Koncernā lietotās risku pārvaldības metodes ir piesardzīgas, Koncerna darbības veidiem un specifikai atbilstošas, un tās nodrošina efektīvu kopējā riska samazināšanu;
- risku pārvaldības pamatā ir ikviena Koncerna darbinieka izpratne un atbildība par viņa pārziņā esošajiem darījumiem un ar tiem saistītajiem riskiem;
- risku limitu sistēma un stingra kontrole ir būtiski risku pārvaldības elementi. Risku līmeņa un noteikto limitu ievērošanas operatīvu kontroli nodrošina strukturēta risku limitu sistēma, kas aptver visus būtiskos risku veidus.

Risku pārvaldība Koncernā ir neatņemama ikdienas vadības procesa un biznesa aktivitāšu sastāvdaļa. Risku pārvaldības mērķis Koncernā ir sekmēt Koncerna izvirzīto mērķu sasniegšanu, Koncerna veiksmīgu attīstību un ilgtermiņa finanšu stabilitāti, maksimāli pasargājot Koncernu no neidentificētu vai neapzinātu risku iestāšanās. Banka ir iecēlusi Risku direktoru (CRO), kas ir Bankas valdes loceklis un kura pienākumos nav iekļauti pienākumi, kas saistīti ar kontrolējamās darbības veikšanu. Risku direktoram ir nodrošināti tiešā pieeja Bankas padomei. Bankā ir izveidota padomes pakļautībā esošā Riska un pārvaldības komiteja, kuras uzdevums ir sniegt atbalstu Bankas padomei Koncerna risku pārvaldības sistēmas uzraudzīšanā. Bankas padomes izveidotā Riska un pārvaldības komiteja sniedz ieteikumus Bankas valdei risku pārvaldības sistēmas uzlabošanai. Risku pārvaldību Koncernā koordinē neatkarīga un ar klientu apkalpošanu nesaistīta struktūrvienība – Risku un atbilstības direkcija.

Nozīmīgākie riski, kuriem Koncerns, veicot uzņēmējdarbību, ir pakļauts, ir kredītrisks, tirgus risks, procentu likmju risks, likviditātes risks, valūtas risks un operacionālais risks. Šo risku pārvaldības nolūkos Koncerns ir apstiprinājis attiecīgās risku pārvaldības politikas un citus iekšējos tiesību aktus, kas nosaka risku pārvaldības pamatprincipus un procesus, struktūrvienību funkcijas un atbildības, riska ierobežojošos limitus, kā arī kontroli un ziņošanas sistēmu. Bankas padome apstiprina risku pārvaldības politikas un nodrošina risku pārvaldības sistēmas efektivitātes kontroli. Bankas valde un Risku direktors nodrošina risku pārvaldības politiku ieviešanu un iekšējo tiesību aktu izstrādi, kas reglamentē katra nozīmīgākā riska pārvaldību Koncernā. Nozīmīgu un sarežģītu riska darījumu izvērtēšanas un uzraudzības nolūkā Bankas valde izveido risku komitejas. To sastāvā tiek iekļauti Koncerna darbinieki no dažādām struktūrvienībām ar mērķi nodrošināt līdzsvaru starp riskus kontrolējošām un uzraugošām un uz biznesu orientētām struktūrvienībām.

Koncerns pastāvīgi vērtē un kontrolē riskus – gan katru atsevišķi pēc riska veida, gan veicot visaptverošo novērtējumu kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā. Katrs Koncerna dalībnieks ir atbildīgs par risku kontroli un vadīšanu. Katrs Koncerna darbinieks ir atbildīgs par Koncerna iekšējos tiesību aktos noteikto principu ievērošanu savā darbā.

Risku pārvaldības process ietver šādus elementus: risku identificēšana, risku novērtēšana un lēmumu pieņemšana, risku vadīšana un kontrole, risku pārraudzīšana un ziņošana. Koncerns regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā identificē un apraksta savai darbībai piemītošo nozīmīgāko risku veidus, izvērtējot, kādi riski var nelabvēlīgi ietekmēt tā darbības mērķu un plānoto finanšu rezultātu sasniegšanu. Nozīmīgāko risku veidu identificēšanai tiek izmantoti kvantitatīvie un kvalitatīvie kritēriji, bet procesa rezultāti tiek dokumentēti. Visiem identificētajiem nozīmīgāko risku veidiem tiek noteikti to pārvaldīšanas mērķi un riska apetīte, kā arī tiek nodrošināta atbilstošu risku pārvaldību reglamentējošo iekšējo tiesību aktu izstrāde, kuros nosaka risku identificēšanas un novērtēšanas metodes, piemērotas risku ierobežošanas un kontroles procedūras, piemēram, kvantitatīvus ierobežojumus un limitus vai kontroles pasākumus, kuri mazina kvantitatīvi nenosakāmus riskus, riska apetīti, kārtību, kādā Koncerna pārvaldes institūcijas saņem informāciju par riskiem, to apmēru un tendencēm, kā arī citu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju, risku pārvaldības politiku un kontroles procedūru, t.sk. noteikto ierobežojumu un limitu ievērošanas kontroles kārtību, pienākumu, pilnvaru un atbildību sadalījumu.

Risku novērtēšana un lēmumu pieņemšana ietver risku novērtēšanas metodoloģijas izvēli, apstiprināšanu un dokumentēšanu, regulāru risku vērtēšanu, risku ierobežojošas un kontrolējošas sistēmas izveidošanu un vēlāmā risku līmeņa noteikšanu šīs sistēmas ietvaros, lēmumu pieņemšanu par risku uzņemšanos. Risku novērtēšana paredz katra identificētā riska avota kvalitatīvas vai kvantitatīvas ietekmes noteikšanu, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju, kas tiek atbilstoši dokumentēta. Par ikvienu identificēto un novērtēto risku Koncernā tiek pieņemts lēmums, vai Koncerns šādu risku akceptē vai arī veic nepieciešamos šī riska ierobežošanas pasākumus, vai arī pārtrauc veikt ar šo risku saistīto darbību. Koncerns neuzņemas riskus, kuru ietekme pārsniedz noteikto riska apetīti katram attiecīgajam riska veidam neatkarīgi no ekonomiskā ieguvuma, kāds varētu izrietēt no šāda riska uzņemšanās.

Risku vadīšana un kontrole ietver Koncernā noteiktā pieņemamā riska līmeņa ievērošanu, tajā skaitā riska līmeņa ierobežojošo limitu ievērošanu. Pārraudzīšana un ziņošana ietver regulāru esošā risku līmeņa izvērtēšanu attiecībā pret vēlamo, tendenču analīzi, regulāru pārskatu iesniegšanu attiecīgajiem struktūrvienību vadītājiem, Bankas valdei un padomei.

Risku pārvaldības neatņemama sastāvdaļa ir risku stresa testēšana. Stresa testēšanas process nodrošina regulāru Koncerna esošajai un plānotajai darbībai raksturīgo risku identificēšanu un novērtēšanu, kā arī dažādu ārkārtēju un nelabvēlīgu notikumu ietekmes uz Koncernu izvērtēšanu, lai atbildīgajiem Koncerna darbiniekiem sniegtu atbalstu vadības lēmumu pieņemšanai dažādos vadības līmeņos (piemēram, stratēģiskā plānošanā, riska apetītes noteikšanā un koriģēšanā, kapitāla plānošanā, likviditātes vadībā u.tml.).

Koncerna iekšējā audita daļa regulāri pārrauga risku politiku un citu iekšējo tiesību aktu īstenošanas gaitu, kā arī sniedz ieteikumus risku pārvaldības sistēmas uzlabošanai.

KAPITĀLA PIETIEKAMĪBAS RĀDĪTĀJS

Kapitāla pietiekamības rādītājs atspoguļo Koncerna kapitāla resursu pietiekamību kredītrisku un tirgus risku, kas rodas saistībā ar aktīvu portfeli un ārpusbilances saistībām un citiem darbības riskiem, segšanai. Minimālo kapitāla prasību aprēķināšana tiek veikta atbilstoši ES regulas Nr. 575/2013 prasībām. Minimālās kapitāla prasības tiek aprēķinātas kredītriskam, tirgus riskam un operacionālajam riskam. Šī regula nosaka ne tikai kapitāla prasību aprēķināšanas pieejas, bet arī definē pašu kapitāla elementus un ierobežojumus attiecībā uz to iekļaušanu pašu kapitālā.

Koncerna kapitāla pietiekamības rādītājs saskaņā ar FKTK prasībām (Bāzele III, 1. pīlārs) aprēķināts šādi:

	<u>31/12/2015</u>
	<u>Koncerns</u>
Pirmā līmeņa kapitāls	
Apmaksātie kapitāla instrumenti	156,556
Attiecināmā nesadalītā peļņa	55,431
Samazinājums par nemateriālajiem ieguldījumiem	(2,506)
Citas kapitāla komponentes, atskaitījumi un pārejas perioda korekcijas, neto	(3,915)
Otrā līmeņa kapitāls	
Pakārtoto saistību attiecināmā daļa	30,633
Pašu līdzekļi	<u>236,199</u>
Riska darījumu riska svērtā vērtība kredītriskam, darījuma partnera kredītriskam un atgūstamās vērtības samazinājuma riskam	
Centrālās valdības vai centrālās bankas	16,500
Reģionālās pašvaldības un vietējās pašvaldības	806
Publiskā sektora struktūras	23
Daudzpusējās attīstības bankas	2,578
Kredītiestādes	134,322
Komerksabiedrības	730,788
Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	111,333
Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	255,935
Aktīvi, kas atbilst „kavēto riska darījumu” definīcijai	72,986
Posteņi, kas saistīti ar īpaši augstu risku	37,213
Iestādes un komerksabiedrības ar īstermiņa kredīnovērtējumu	1,178
Kolektīvo ieguldījumu fondu apliecības	11,179
Kapitāla vērtspapīri	19,407
Pārējie posteņi	131,813
Riska darījumu vērtība pozīcijas riskam, ārvalstu valūtas riskam un preču riskam	
Tirgojamie parāda instrumenti	13,881
Kapitāla instrumenti	249
Ārvalstu valūtas	7,878
Preces	6,975
Norēķinu riska kopējā riska darījumu vērtība	-
Operacionālā riska kopējā riska darījumu vērtība	206,687
Kredīta vērtības korekcijas kopējā riska darījumu vērtība	1,067
Kopējā riska darījumu vērtība	<u>1,762,798</u>
Kapitāla pietiekamības rādītājs	<u>13.4%</u>
Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs	<u>11.7%</u>

Kapitāla instrumentu galveno iezīmju veidne

	Parastās akcijas A kategorija	Parastās akcijas B kategorija	Parastās akcijas C kategorija	Pakārtotās saistības līgums 1	Pakārtotās saistības līgums 2
Kapitāla instrumentu galvenās pazīmes					
1	AS „Citadele banka“	AS „Citadele banka“	AS „Citadele banka“	AS „Citadele banka“	AS „Citadele banka“
2	-	-	-	-	-
3	Latvija	Latvija	Latvija	Latvija	Anglija
4	Pirmā līmeņa pamata kapitāls Pirmā līmeņa pamata kapitāls	Pirmā līmeņa pamata kapitāls Pirmā līmeņa pamata kapitāls	Pirmā līmeņa pamata kapitāls Pirmā līmeņa pamata kapitāls	Otrā līmeņa kapitāls	Otrā līmeņa kapitāls
5	Solo un konsolidēti	Solo un konsolidēti	Solo un konsolidēti	Solo un konsolidēti	Solo un konsolidēti
6	Parastās akcijas	Parastās akcijas	Parastās akcijas	Saistības	Saistības
7	31.3 milj. eiro	15.5 milj. eiro	109.7 milj. eiro	13.7 milj. eiro	16.9 milj. eiro
8	20 eiro	0.1 eiro	1 eiro	35.7 milj. eiro	19.0 milj. eiro
9a	20 eiro ⁽¹⁾	0.1 eiro ⁽¹⁾	1 eiro ⁽¹⁾	35.7 milj. eiro	19.0 milj. eiro
9b	-	-	-	35.7 milj. eiro	19.0 milj. eiro
10	Akciju kapitāls	Akciju kapitāls	Akciju kapitāls	amortizētajā iegādes vērtībā	amortizētajā iegādes vērtībā
11	Dažādi ⁽²⁾	Dažādi ⁽²⁾	Dažādi ⁽²⁾	22/05/2009	11/09/2009 ⁽⁶⁾
12	Bez termiņa	Bez termiņa	Bez termiņa	Ar termiņu	Ar termiņu
13	Nav gala termiņa	Nav gala termiņa	Nav gala termiņa	20/12/2017	8/8/2020
14	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
15	-	-	-	-	-
16	-	-	-	-	-
Kuponi / dividendes					
17	Mainīgs ⁽³⁾	Mainīgs ⁽³⁾	Mainīgs ⁽³⁾	Mainīgs	Mainīgs
18	-	-	-	7.05% ⁽⁵⁾	8.35% ⁽⁵⁾
19	-	-	-	-	-
20a	Izvēles	Izvēles	Izvēles	Fiksēts	Fiksēts
20b	Izvēles	Izvēles	Izvēles	Fiksēts	Fiksēts
21	-	-	-	-	-
22	Nekumulatīvs	Nekumulatīvs	Nekumulatīvs	Nekumulatīvs	Nekumulatīvs
23	Nekonvertējams	Nekonvertējams	Nekonvertējams	Konvertējams	Konvertējams
24	-	-	-	-	-
25	-	-	-	Pilnībā vai daļēji 1) saskaņā ar tiesību aktiem, godīga un nediskriminējoša 2) Akciju parakstīšanās cena Subordinētajam aizdevējam – izvēles, AS “Citadele banka” – obligāta Balssstiesīgas akcijas	Pilnībā vai daļēji 1) saskaņā ar tiesību aktiem, godīga un nediskriminējoša 2) Akciju parakstīšanās cena Subordinētajam aizdevējam – izvēles, AS “Citadele banka” – obligāta Balssstiesīgas akcijas
26	-	-	-	-	-
27	-	-	-	-	-
28	-	-	-	-	-
29	-	-	-	-	-
30	Nē	Nē	Nē	AS „Citadele banka” Nē	AS „Citadele banka” Nē
31	-	-	-	-	-
32	-	-	-	-	-
33	-	-	-	-	-
34	-	-	-	-	-
35	Subordinēts pakārtotajām saistībām ⁽⁴⁾	Subordinēts pakārtotajām saistībām ⁽⁴⁾	Subordinēts parastajām A un B akcijām ⁽⁴⁾	Subordinēts pārējām nesubordinētajām saistībām	Subordinēts pārējām nesubordinētajām saistībām

36	Neatbilstīgas pārejas posma iezīmes Ja jā, norādīt prasībām neatbilstīgās iezīmes	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
37	Neatbilstīgas pārejas posma iezīmes	-	-	-	-	-

- (1) Visas Citadeles akcijas ir emitētas par to nominālvērtību. Pašreizējā akciju struktūra tika izveidota 2015. gada oktobrī, pārdaļot akciju kapitālu trīs atsevišķās akciju kategorijās. Kopējā akciju nominālvērtība nemainījās.
- (2) Uz 1/1/2015 Citadeles akciju kapitāls bija 146,556 tūkstoši eiro. 2015. gada 20. aprīlī Citadeles kapitāls tika palielināts par 10 miljoniem eiro.
- (3) Dividendes nevienai parasto akciju kategorijai nav fiksētas. Ja tiek pasludinātas dividendes, tad katrai A un B kategorijas akcijai ir vienādas dividendu tiesības, bet C kategorijas akcijām nav tiesību uz dividendēm.
- (4) Parastajām A akcijām un parastajām B akcijām ir vienādas tiesības uz Citadeles aktīvu daļu likvidācijas gadījumā (likvidācijas kvotu); savukārt parastajām C akcijām tiesības uz likvidācijas kvotu ir ierobežotas ar EUR 0.10 par vienu C kategorijas akciju, pie nosacījuma, ka katrs A kategorijas un katrs B kategorijas akciju turētājs likvidācijas gadījumā ir saņēmis likvidācijas kvotu EUR 10 miljonu apmērā par katru apmaksāto A kategorijas un/vai B kategorijas akciju.
- (5) Kupona likme tiek pārskatīta reizi pusgadā.
- (6) 2015. gada 20. aprīlī Privatizācijas aģentūrai tika atmaksāta daļa no pakārtotā aizdevuma 18.4 miljonu eiro apmērā, bet daļa 11.2 miljonu eiro apmērā tika pārceļta no Privatizācijas aģentūras uz Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku (pakārtotās saistības, līgums 2). Pakārtoto saistību pret ERAB (līgums 2) dzēšanas termiņš tika pagarināts līdz 2020. gadam. Izmaiņas pakārtotajās saistībās un Bankas pamatkapitāla palielinājums ir pozitīvi ietekmējis Koncerna un Bankas kapitalizāciju.

Koncerna pašu kapitāla informācijas atklāšanas veidne atbilstoši Komisijas īstenošanas regulas Nr. 1423/2013 IV pielikumam

Regulas (ES) Nr. 575/2013 atsaucies pants

Pirmā līmeņa pamata kapitāls: instrumenti un rezerves			
1	Kapitāla instrumenti un ar tiem saistītie akciju emisijas uzcenojuma konti <i>no kā: parastās akcijas, A kategorija</i> <i>no kā: parastās akcijas, B kategorija</i> <i>no kā: parastās akcijas, C kategorija</i>	156,556 31,311 15,499 109,746	26. panta 1. punkts, 27., 28., 29. pants <i>EBI saraksts, 26. pants 3. punkts</i> <i>EBI saraksts, 26. pants 3. punkts</i> <i>EBI saraksts, 26. pants 3. punkts</i>
2	Nesadalītā peļņa Citi uzkrātie ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā un citas rezerves	55,431 7,810	26. panta 1. punkta c) apakšpunkts 26. panta 1. punkts
3	Rezerves vispārējiem banku riskiem Regulas 484. panta 3. punktā minēto atbilstīgo posteņu summa un ar tiem saistītie akciju emisijas uzcenojuma konti, uz ko attiecas pakāpeniska izslēgšana no pirmā līmeņa pamata kapitāla	-	26. panta 1. punkta f) apakšpunkts
3.a	Publiskā sektora kapitāla ielplūdes, attiecībā uz kurām piemērotas tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošos nosacījumus līdz 2018. gada 1. janvārim	-	486. panta 2. punkts
4	Mazākuma līdzdalības daļas (summa, kas atļauja konsolidētajā pirmā līmeņa pamata kapitālā)	-	84. pants
5	Neatkarīgi pārbaudīta starposma peļņa, atskaitot jebkādas paredzamas maksas vai dividendes	-	26. panta 2. punkts
5.a	Paredzamas maksas vai dividendes	-	26. panta 2. punkts
6	Pirmā līmeņa pamata kapitāls pirms regulatīvajām korekcijām	219,797	Tabulas 1. līdz 5.a rindas summa
Pirmā līmeņa pamata kapitāls: regulatīvās korekcijas			
7	Papildu vērtības korekcijas (negatīvā summa)	(704)	34. pants, 105. pants
8	Nemateriālie aktīvi (atskaitot attiecīgo nodokļu saistības) (negatīva summa)	(2,506)	36. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 37. pants
9	Tukša kopa ES Atliktā nodokļa aktīvi, kuru realizācija ir atkarīga no peļņas gūšanas nākotnē, izņemot tos, kuri izriet no laika noviržu izraisītas pagaidu starpības (atskaitot attiecīgās nodokļu saistības, ja ir izpildīti 38. panta 3. punkta nosacījumi) (negatīvā summa)	- (24,771)	- 36. panta 1. punkta c) apakšpunkts, 38. pants
10	Patiesās vērtības rezerves, kas saistītas ar peļņu vai zaudējumiem no naudas plūsmas riska ierobežošanas	-	33. panta 1. punkta a) apakšpunkts
11	Negatīvas summas, kuras izriet no paredzamu zaudējumu summas aprēķiniem	-	36. panta 1. punkta d) apakšpunkts, 40. pants, 159. pants
12	Jebkāds kapitāla palielinājums, kas izriet no vērtspapīrotiem aktīviem (negatīva summa)	-	32. panta 1. punkts
13	Peļņa vai zaudējumi no saistībām (novērtētām pēc patiesās vērtības), kuri rodas no izmaiņām pašas iestādes kredīstāvoklī	-	33. panta 1. punkta b) apakšpunkts
14	Definētu pabalstu pensiju fondu aktīvi (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta e) apakšpunkts, 41. pants
15	Iestādes tiešas un netiešas līdzdalības pašu pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos (negatīva summa)	-	26. panta 1. punkta f) apakšpunkts, 42. pants
16	Līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, kurām ar iestādi ir savstarpēja līdzdalība, kas ir izveidota, lai maksimāli palielinātu iestādes pašu kapitālu (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta g) apakšpunkts, 44. pants
17	Iestādes tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, kurās iestādei nav būtiska ieguldījuma (summa pārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas) (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta h) apakšpunkts, 43. pants, 45. pants, 46. pants, 49. panta 2. un 3. punkts, 79. pants
18	Iestādes tieša, netieša un sintētiska līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, kurās iestādei ir būtisks ieguldījums (summa pārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas) (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta i) apakšpunkts, 43. pants, 45. pants, 47. pants, 48. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 49. panta 1. līdz 3. punkts, 79. pants
19	Atbilstošās īsās pozīcijas (negatīva summa)	-	36. panta 1. līdz 3. punkts, 79. pants
20	Tukša kopa ES	-	-
20.a	Riska darījumu vērtība turpmāk minētajiem posteņiem, kas atbilst riska pakāpei 1250% apmērā, ja iestāde izvēlas atskaitīšanas alternatīvu	-	36. panta 1. punkta k) apakšpunkts 36. panta 1. punkta k) un i) apakšpunkts, 89. un 91. pants
20.t	<i>no kā: būtiska līdzdalība ārpus finanšu sektora (negatīva summa)</i>	-	36. panta 1. punkta k) un ii) apakšpunkts, 243. panta 1. punkta b) apakšpunkts 244. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 258. pants
20.c	<i>no kā: vērtspapīrošanas pozīcijas (negatīva summa)</i>	-	36. panta 1. punkta k) apakšpunkta iii) punkts, 379. panta 3. punkts
20.c	<i>no kā: neapmaksātas piegādes (negatīva summa)</i>	-	36. panta 1. punkta k) apakšpunkta iii) punkts, 379. panta 3. punkts

Atliktā nodokļa aktīvi, kuri izriet no laika noviržu izraisītas pagaidu starpības (summa pārsniedz 10% sliekšni, atskaitot attiecīgas nodokļu saistības, ja ir izpildīti 38. panta 3. punkta nosacījumi) (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta c) apakšpunkts, 38. pants, 48. panta 1. punkta a) apakšpunkts
21 Summa, kas pārsniedz 15% sliekšni (negatīva summa)	-	48. panta 1. punkts
22 no kā: iestādes tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, kurās iestādei ir būtisks ieguldījums	-	36. panta 1. punkta i) apakšpunkts, 48. panta 1. punkta b) apakšpunkts
23 Tukša kopa ES	-	
24 no kā: atliktā nodokļa aktīvi, kuri izriet no laika noviržu izraisītas pagaidu starpības	-	36. panta 1. punkta c) apakšpunkts, 38. pants, 48. panta 1. punkta a) apakšpunkts
25 a) Kārtējā finanšu gada zaudējumi (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta a) apakšpunkts
25. b) Paredzjamie nodokļi saistībā ar pirmā līmeņa pamata kapitāla posteņiem (negatīva summa)	-	36. panta 1. punkta l) apakšpunkts
Regulatīvās korekcijas, kuras piemēro pirmā līmeņa pamata kapitālam attiecībā uz summām, uz kurām attiecinā procedūru, kādu piemēroja pirms KPR	-	36. panta 1. punkta j) apakšpunkts
27 Regulatīvās korekcijas attiecībā uz nerealizēto peļņu un zaudējumiem saskaņā ar 467. un 468. pantu	(8,545)	467. pants un 468. pants
Regulatīvās korekcijas attiecībā uz atliktā nodokļa aktīvu saskaņā ar 472. pantu	22,294	472. pants
28 Pirmā līmeņa pamata kapitāla kopējās regulatīvās korekcijas	(14,232)	Tabulas 7. līdz 20.a, 21., 22., un 25.a līdz 27. rindas summa
29 Pirmā līmeņa pamata kapitāls	205,566	Tabulas 6. rinda mīnus 28. rinda
Pirmā līmeņa papildu kapitāls: instrumenti		
30 Kapitāla instrumenti un ar tiem saistītie akciju emisijas uzcenojuma konti no kā: klasificē kā pašu kapitālu saskaņā ar piemērojamiem grāmatvedības standartiem	-	51. pants, 52. pants
31 no kā: klasificē kā saistības saskaņā ar piemērojamiem grāmatvedības standartiem	-	
32 Regulas 484. panta 4. punktā minēto atbilstīgo posteņu summa un ar tiem saistītie akciju emisijas uzcenojuma konti, uz ko attiecas izslēgšana no pirmā līmeņa papildu kapitāla	-	486. panta 3. punkts
33 Meitasuzņēmumu emitēti un trešo personu turēti atbilstīgi pirmā līmeņa kapitāls, kas ietverts konsolidētajā pirmā līmeņa papildu kapitālā (tostarp mazākuma līdzdalības daļas, kas nav iekļautas 5. rindā)	-	85. pants, 86. pants
34 no kā: meitasuzņēmumu emitēti instrumenti, uz kuriem attiecas pakāpeniska izslēgšana	-	486. pants 3. punkts
35 36 Pirmā līmeņa papildu kapitāls pirms regulatīvajām korekcijām	-	Tabulas 30., 33. un 34. rindas summa
Pirmā līmeņa papildu kapitāls: regulatīvās korekcijas		
37 Iestādes tieša un netieša līdzdalība pašu pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentos (negatīva summa)	-	52. panta 1. punkta b) apakšpunkts, 56. panta a) apakšpunkts, 57. pants
Līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentos, kurām ar iestādi ir savstarpēja līdzdalība, kas ir izveidota, lai maksimāli palielinātu iestādes pašu kapitālu (negatīva summa)	-	56. panta b) apakšpunkts, 58. pants
38 Tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentos, kurās iestādei nav būtiska ieguldījuma (summa pārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas) (negatīva summa)	-	56. panta c) punkts, 59. panta, 60. pants, 79. pants
39 Iestādes tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentos, kurās iestādei ir būtisks ieguldījums (summa pārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas) (negatīva summa)	-	56. panta d) punkts, 59. pants, 79. pants
40 Tukša kopa ES	-	
41 Atbilstoši otrā līmeņa kapitāla atskaitījumi, kas pārsniedz iestādes otrā līmeņa kapitālu (negatīva summa)	-	56. panta e) punkts
43 Pirmā līmeņa papildu kapitāla kopējās regulatīvās korekcijas	-	Tabulas 37. līdz 42. rindas summa
44 Pirmā līmeņa papildu kapitāls	-	Tabulas 36. rinda mīnus 43. rinda
45 Pirmā līmeņa kapitāls (pirmā līmeņa pamata kapitāls + pirmā līmeņa papildu kapitāls)	205,566	Tabulas 29. un 44. rindas summa
Otrā līmeņa kapitāls: rezerves un instrumenti		
46 Kapitāla instrumenti un ar tiem saistītie akciju emisijas uzcenojuma konti Regulas 484. panta 5. punktā minēto atbilstīgo posteņu summa un ar tiem saistītie akciju emisijas uzcenojuma konti, uz ko attiecas pakāpeniska izslēgšana no otrā līmeņa kapitāla	30,633	62. pants, 63. pants
47 Meitasuzņēmumu emitēti un trešo personu turēti atbilstīgi pašu kapitāla instrumenti, kas ietverti konsolidētajā otrā līmeņa papildu kapitālā (tostarp mazākuma līdzdalības daļas un pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumenti, kas nav iekļauti 5. vai 34. Rindā)	-	486. panta 4. punkts
48 no kā: meitasuzņēmumu emitēti instrumenti, uz kuriem attiecas pakāpeniska izslēgšana	-	87. pants, 88. pants
49 Kredītriska korekcijas	-	486. panta 4. punkts
50 51 Otrā līmeņa kapitāls pirms regulatīvajām korekcijām	30,633	62. panta c) un d) punkts
Otrā līmeņa kapitāls: rezerves un instrumenti		
52 Iestādes tieša un netieša līdzdalība pašu otrā līmeņa kapitāla instrumentos un subordinētos aizdevumos (negatīva summa)	-	63. panta b) punkta i) apakšpunkts, 66. panta a) apakšpunkts, 67. pants
Līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību otrā līmeņa kapitāla instrumentos un subordinētos aizdevumos, kurām ar iestādi ir savstarpēja līdzdalība, kas ir izveidota, lai maksimāli palielināti iestādes pašu kapitālu (negatīva summa)	-	66. panta b) punkts, 68. pants

54	Tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību otrā līmeņa kapitāla instrumentos un subordinētos aizdevumos, kurās iestādei nav būtiska ieguldījuma (summa pārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas) (negatīva summa)	-	66. panta c) punkts, 69. pants, 70. pants, 79. pants
55	Iestādes tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību otrā līmeņa kapitāla instrumentos un subordinētos aizdevumos, kurās iestādei ir būtisks ieguldījums (summa pārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas) (negatīva summa)	-	66. panta d) punkts, 69. pants, 79. pants
56	Otrā līmeņa kapitālam piemērotās regulatīvās korekcijas attiecībā uz summām, kurām piemēro procedūru, ko piemēroja pirms KPR, un pārejas posma procedūrās, un uz kurām attiecas pakāpeniskā izslēgšana, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 575/2013 (t.i., atlikušās summas saskaņā ar KPR)	-	
57	Otrā līmeņa kapitāla kopējās regulatīvās korekcijas	-	Tabulas 52. līdz 56. rindas summa
58	Otrā līmeņa kapitāls	30,633	Tabulas 51. rinda mīnus 57. rinda
59	Kopējais kapitāls (kopējais kapitāls = pirmā līmeņa kapitāls + otrā līmeņa kapitāls)	236,199	Tabulas 45. un 58. rindas summa
60	Kopējie riska svērtie aktīvi	1,762,798	
Kapitāla rādītāji un rezerves			
61	Pirmā līmeņa pamata kapitāls (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu vērtību)	11.7%	92. panta 2. punkta a) apakšpunkts
62	Pirmā līmeņa kapitāls (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu vērtību)	11.7%	92. panta 2. punkta b) apakšpunkts
63	Kopējais kapitāls (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu vērtību)	13.4%	92. panta 2. punkta c) apakšpunkts
64	Iestādes specifisko rezervju prasība (pirmā līmeņa pamata kapitāla prasība saskaņā ar 92. panta 1. Punkta a) apakšpunktu, kā arī kapitāla saglabāšanas rezervju un pretciklisko rezervju prasības, kā arī sistēmiskā riska rezerve, kā arī sistēmiski nozīmīgo iestāžu rezerve (G-SNI vai C-SNI rezerve), ko izsaka kā procentuālu attiecību pret riska darījumu vērtību)	2.5%	KPD 128. pants, 129. pants, 130. pants, 131. pants, 133. pants
65	<i>no kā: kapitāla saglabāšanas rezervju prasība</i>	2.5%	
66	<i>no kā: pretciklisko rezervju prasība</i>	-	
67	<i>no kā: sistēmisko rezervju prasība</i>	-	
67.ε	<i>no kā: globālo sistēmiski nozīmīgo iestāžu (G-SNI) vai citu sistēmiski nozīmīgo iestāžu (C-SNI) rezerves</i>	-	
68	Rezervju prasības izpildei pieejamais pirmā līmeņa pamata kapitāls (kā procentuāla attiecība pret riska darījumu vērtību)	7.2%	KPD 128. pants
69	[nav būtisks ES regulējumā]	-	
70	[nav būtisks ES regulējumā]	-	
71	[nav būtisks ES regulējumā]	-	
Summas, kas nepārsniedz atskaitījumu sliekšņus (pirms riska svēruma)			
72	Tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību kapitālā, kurās iestādei nav būtiska ieguldījuma (summa nepārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas)	-	36. panta 1. punkta h) apakšpunkts, 46. pants, 45. pants, 56. panta c) punkts, 59. pants, 60. pants, 66. panta c) punkts, 69. pants, 70. pants
73	Iestādes tieša un netieša līdzdalība tādu finanšu sektora sabiedrību pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentos, kurās iestādei ir būtisks ieguldījums (summa nepārsniedz 10% sliekšni un ir atskaitītas atbilstošās īsās pozīcijas)	4,269	36. panta 1. punkta i) apakšpunkts, 45. pants, 48. pants
74	Tukša kopa ES	-	
75	Atliktā nodokļa aktīvi, kuri izriet no laika noviržu izraisītas pagaidu starpības (summa nepārsniedz 10% sliekšni, atskaitot attiecīgas nodokļu saistības, ja ir izpildīti 38. panta 3. punkta nosacījumi)	2,998	36. panta 1. punkta d) apakšpunkts, 38. pants, 48. pants
Piemērojamās maksimālās robežvērtības uzkrājumu iekļaušanai otrā līmeņa kapitālā			
76	Kreditriskā korekcijas, kas iekļautas otrā līmeņa kapitālā attiecībā uz riska darījumiem, kuriem piemēro standartizēto pieeju (pirms maksimālās robežvērtības piemērošanas)	-	62
77	Maksimālā robežvērtība kreditriskā korekciju iekļaušanai otrā līmeņa kapitālā saskaņā ar standartizēto pieeju	-	62
78	Kreditriskā korekcijas, kas iekļautas otrā līmeņa kapitālā saistībā ar riska darījumiem, kuriem piemēro iekšējos reitingos balstīto pieeju (pirms maksimālās robežvērtības piemērošanas)	-	62
79	Maksimālā robežvērtība kreditriskā korekciju iekļaušanai otrā līmeņa kapitālā saskaņā ar iekšējos reitingos balstīto pieeju	-	62
Kapitāla instrumenti, uz kuriem attiecas pakāpeniskas izslēgšanas noteikumi (piemērojami tikai no 2013.gada 1.janvāra līdz 2022. gada 1.janvārim)			
80	Pašreizējā maksimālā robežvērtība attiecībā uz pirmā līmeņa pamata kapitāla instrumentiem, uz kuriem attiecas pakāpeniska izslēgšana	-	484. panta 3. punkts, 486. panta 2. un 5. punkts
81	Summa, kas izslēgta no pirmā līmeņa pamata kapitāla maksimālās robežvērtības dēļ (maksimālās robežvērtības pārsniegums pēc dzēšanas un termiņu beigām)	-	484. panta 3. punkts, 486. panta 2. un 5. punkts
82	Pašreizējā maksimālā robežvērtība attiecībā uz pirmā līmeņa papildu kapitāla instrumentiem, uz kuriem attiecas pakāpeniskas izslēgšanas noteikumi	-	484. panta 4. punkts, 486. panta 3. un 5. Punkts
83	Summa, kas izslēgta no pirmā līmeņa papildu kapitāla maksimālās robežvērtības dēļ (maksimālās robežvērtības pārsniegums pēc dzēšanas un termiņu beigām)	-	484. panta 4. punkts, 486. panta 3. un 5. Punkts
84	Pašreizējā maksimālā robežvērtība attiecībā uz otrā līmeņa kapitāla instrumentiem, uz kuriem attiecas pakāpeniska izslēgšana	-	484. panta 5. punkts, 486. panta 4. un 5. punkts
85	Summa, kas izslēgta no otrā līmeņa kapitāla maksimālās robežvērtības dēļ (maksimālās robežvērtības pārsniegums pēc dzēšanas un termiņu beigām)	-	484. panta 5. punkts, 486. panta 4. un 5. punkts

KREDĪTRISKS

Kredītrisks ir iespēja ciest zaudējumus, ja klients nepildīs līgumā noteiktās saistības. Koncerns ir pakļauts kredītriskam tā kredīšanas un investīciju darbību ietvaros, nodrošinot naudas pārvedumus, kā arī izsniedzot garantijas trešajām pusēm un uzņemoties citas ārpusbilances saistības pret trešajām pusēm.

Koncerns veic riska darījumus, kuriem pēc Koncerna novērtējuma ir Koncernam pieņemama saistību neizpildes varbūtība un kuri atbilst Koncerna noteiktajai riska apetītei. Novērtējot klienta kredītspēju, Koncerns balstās uz klienta spēju atmaksāt kredītu, bet nodrošinājumu Koncerns pieņem, lai mazinātu zaudējumus saistību neizpildes gadījumā. Koncerns uzņemas tikai novērtējamu un pārvaldāmu kredītrisku. Koncerna darbinieku atalgojuma politika tiek veidota ar mērķi nepieļaut tādu darbību atalgošanu, kas veicina Koncernam nepieņemami augsta kredītriska uzņemšanos.

Koncerns regulāri novērtē, kādi kredītriska avoti var nelabvēlīgi ietekmēt Koncerna darbības mērķu sasniegšanu, t.sk. plānoto finanšu rezultātu sasniegšanu. Pamatojoties uz identificētajiem kredītriska avotiem, Koncerns regulāri izvērtē kredītriska pārvaldības sistēmas atbilstību Koncerna kredītriska pārvaldības mērķiem un nepieciešamību pilnveidot kredītriska pārvaldības politiku un citus kredītriska pārvaldību reglamentējošos iekšējos tiesību aktus.

Kredītriska pārvaldības pamats ir adekvāta kredītriska novērtēšana un lēmumu pieņemšana. Nozīmīgu risku gadījumā kredītriska analīzi veic neatkarīgas un ar klientu apkalpošanu nesaistītas Risku un atbilstības direkcijas struktūrvienības. Kredītriska analīze sastāv no klienta kredītspējas novērtēšanas un piedāvātā nodrošinājuma un tā likviditātes izvērtēšanas. Juridisku personu kredītspējas analīze ietver tautsaimniecības nozares, uzņēmuma, tā kredītvēstures un pašreizējā un prognozētā finanšu stāvokļa analīzi. Fizisku personu kredītspējas analīze ietver klienta kredītvēstures analīzi, klienta ieņēmumu, ieņēmumu attiecības pret kopējām saistībām analīzi un sociālu un demogrāfisku faktoru analīzi. Nozīmīgu risku gadījumā lēmumu par kredīta piešķiršanu vai izmaiņām kredīta noteikumos pieņem Kredītu komiteja un apstiprina Bankas valde.

Koncerns, izvērtējot vērtspapīru ekspozīcijas, izvērtē tādas faktorus kā emitenta biznesa profils un maksātspēja, starptautisko reitinga aģentūru noteiktie reitingi, uz tirgus datiem balstītie indikatori, tādi kā emitenta obligāciju ienesīguma starpība pret etalona aktīvu un akciju cenas dinamika.

Slēdzot kredītriska darījumus, Koncerns pieprasa saistību izpildes nodrošinājumu un/ vai pastiprinājumu atbilstoši Koncerna iekšējos tiesību aktos noteiktajai kārtībai attiecībā uz nepieciešamību konkrētā riska darījuma slēgšanai pieprasīt saistību izpildes nodrošinājumu un/ vai pastiprinājumu. Kredīta nodrošinājuma izvērtēšanā Koncerns ņem vērā piedāvātā nodrošinājuma vērtību, tā realizācijas iespējas un iespējamās vērtības izmaiņas nākotnē. Visizplatītākie kredītriska darījumu saistību izpildes nodrošinājumi ir nekustamais īpašums, kustamais īpašums, finanšu nodrošinājums. Nekustamajam īpašumam, Koncerna iekšējos tiesību aktos noteiktajam kustamajam īpašumam, kas tiek piedāvāts Koncernam kā kredītriska darījuma saistību izpildes nodrošinājums, ir jābūt novērtētam un apdrošinātam Koncerna iekšējos tiesību aktos noteiktajā kārtībā. Finanšu nodrošinājums tiek novērtēts Koncerna iekšējos tiesību aktos noteiktajā kārtībā. Koncernā tiek veikta regulāra nodrošinājuma vērtības pārvērtēšana.

Pēc kredīta piešķiršanas vai vērtspapīru iegādes regulāri tiek novērtēts klienta vai attiecīgā emitenta finanšu stāvoklis un saistību izpildes kvalitāte ar mērķi pēc iespējas ātrāk identificēt nedrošus kredītus. Lai apzinātu iespējamus zaudējumus atšķirīgos ekonomiskos apstākļos, vismaz reizi gadā Koncernā tiek veikta atsevišķu klientu, kredītportfeļa vai tā daļu, noteiktu nodrošinājuma vai kredītriska darījumu veidu stresa testēšana un scenāriju analīze. Veicot stresa testēšanu un scenāriju analīzi, Koncerns novērtē arī iespējamo kritisko situāciju ietekmi uz Koncerna kredītrisku un tā spēju pārvarēt identificētās kritiskās situācijas, kā arī analizē iespējamo rīcības plānu.

Koncernā regulāri tiek veikta kredītu un vērtspapīru portfeļu analīze ar mērķi novērtēt kredītportfeļa struktūru, kvalitāti un koncentrāciju, kā arī izvērtēt portfeļa attīstības tendences un kontrolēt pieļaujamo kredītriska līmeni. Koncerns veic pasākumus kredītriska koncentrācijas ierobežošanai, diversificējot portfeli un nosakot kredītrisku ierobežojošos limitus. Kredītriska ierobežošanai Koncernā ir noteikti limiti riska darījumu apmēram ar vienu klientu/emitentu/kontrahentu un savstarpēji saistītu klientu grupu, konkrētai emitentu/kontrahentu riska klasei, konkrētām valsts/sectoru kombinācijām, liela apmēra riska darījumiem, ar Koncernu saistītām personām, vienai tautsaimniecības nozarei, atsevišķiem klientu veidiem, atsevišķiem darījumu veidiem, atsevišķiem nodrošinājuma veidiem, darījumiem Koncerna ietvaros. Tautsaimniecības nozaru kredītriska koncentrācijas uzraudzība Koncernā tiek veikta, regulāri analizējot nozaru finanšu rādītājus un nozaru attīstības tendences vietējā, reģionālā un globālā tirgus kontekstā. Koncerns regulāri izvērtē nepieciešamību pārskatīt esošos vai noteikt jaunus kredītrisku ierobežojošos limitus, ņemot vērā spēkā esošos Latvijas Republikas un citus piemērojamos tiesību aktus, izmaiņas Koncerna darbībā un tā darbību ietekmējošos ārējos apstākļos, kredītrisku ierobežojošo limitu atbilstību vispārējai tirgus un ekonomiskajai situācijai. Kredītrisku ierobežojošos limitus apstiprina Bankas valde. Kredītrisku ierobežojošo limitu ievērošanas kontroli, kredītriska identificēšanu, pārraudzību un ziņošanu veic Risku un atbilstības direkcija.

Atvasināto instrumentu ekspozīcijas ir saistītas ar īstermiņa kontraktiem, kas nerada Koncernam būtisku kredītrisku. Koncernam nav kavētas atvasināto instrumentu ekspozīcijas.

Kredītriska kapitāla prasības aprēķinam Koncerns piemēro standartizēto pieeju. Minimālās kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanai Koncerns izmanto šādu ārējo kredītu novērtēšanas institūciju (turpmāk tekstā – ĀKNI) piešķirtos novērtējumus: Moody's Investors Service Ltd, Fitch Ratings un Standard & Poor's Rating Services. ĀKNI novērtējumi tiek izmantoti riska svērtās vērtības aprēķinam sekojošu kategoriju riska darījumiem: kredītiestādes un vērtspapīri.

Riska darījumu vērtība

Riska darījuma vērtība – aktīvu posteņa riska darījuma vērtība ir uzskaites vērtība, kas atlikusi pēc tam, kad ir piemērotas specifiskās kredītriska korekcijas, papildu vērtības korekcija un citi pašu kapitāla samazinājumi, kas saistīti ar aktīvu posteni. Ārpusbilances posteņu riska darījuma vērtība ir procentuālā attiecība pret tā nominālvērtību pēc tam, kad ir atņemtas specifiskās kredītriska korekcijas un piemērotas ārpusbilances posteņu korekcijas pakāpes.

Riska darījumu vērtība kredītriska prasībām

	Centrālās valdības vai centrālās bankas	Kredīt-iestādes	Komerc-sabiedrības	Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	Visi pārējie posteņi
Riska darījuma vērtība	875,346	384,792	914,209	165,726	302,529	363,485
Riska darījuma neto vērtība pirms kredītriska mazināšanas	856,076	383,861	981,808	246,889	307,445	370,392
Vidējā riska darījuma vērtība 2015. gadā *	703,514	485,213	839,713	147,891	312,003	397,425

* aprēķināta kā aritmētisks vidējais no ekspozīciju vērtībām pēc kredītriska mazināšanas uz gada sākumu un attiecīgā gada ceturkšņu beigām.

Riska darījumu vērtība kredītriska prasībām, dalījumā pa ģeogrāfiskajiem reģioniem

	Centrālās valdības vai centrālās bankas	Kredīt-iestādes	Komerc-sabiedrības	Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	Visi pārējie posteņi
Latvija	551,440	1,718	422,854	58,673	165,028	255,922
Lietuva	80,811	1,716	56,816	106,878	101,620	22,252
Igaunija	3,132	27	88,455	19	28,366	20,232
Amerikas Savienotās Valstis	7,773	37,990	72,165	1	13	3,106
Lielbritānija	-	41,474	28,711	20	577	9,061
Nīderlande	-	27,709	43,919	-	-	-
Šveice	177,228	67,980	15,521	6	16	6,570
Vācija	-	31,570	22,325	-	106	2,319
Visas pārējās valstis	54,962	174,608	163,442	129	6,803	44,023

Riska darījumu vērtības kredītriska prasībām kavējumu struktūra, dalījumā pa ģeogrāfiskajiem reģioniem

Bruto riska darījuma vērtība:

	Nav kavēti, nav uzkrājumi	Nav kavēti, ar uzkrājumiem	Kavēti, nav uzkrājumi			Kavēti, ar uzkrājumiem	
			Mazāk kā 29 dienas	30-89 dienas	90 un vairāk dienas	Mazāk kā 89 dienas	90 un vairāk dienas
Latvija	1,509,783	53,031	35,490	7,102	4,833	13,409	34,114
Lietuva	355,983	7,551	12,430	4,812	2,909	2,144	7,059
Igaunija	137,914	38	5,871	4,096	1,200	505	2,718
Amerikas Savienotās Valstis	121,063	1	-	-	-	-	2
Lielbritānija	71,805	2,179	8,469	164	1	-	7,190
Nīderlande	71,840	-	-	-	-	-	-
Šveice	266,810	-	522	-	-	-	-
Vācija	53,183	-	3,283	-	-	-	3
Visas pārējās valstis	441,494	8,969	257	4	780	18	196

Vērtības samazinājumam riska darījumiem atbilstoši ekspozīcijas rezidences valstij

	Vērtības samazinājums
Latvija	(83,437)
Lietuva	(10,391)
Igaunija	(5,744)
Amerikas Savienotās Valstis	(3)
Lielbritānija	(9,380)
Nīderlande	(212)
Šveice	(1)
Vācija	(13)
Visas pārējās valstis	(5,573)

Riska darījumu vērtība kredītriska prasībām, dalījumā pēc atlikušā līguma atmaksas termiņa

	Centrālās valdības vai centrālās bankas	Kredit-iestādes	Komerc-sabiedrības	Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	Visi pārējie posteņi
Mazāk kā 29 dienas un kavēts	552,195	151,474	109,558	1,078	3,529	72,646
30-89 dienas	24,175	14,625	51,672	3,603	3,534	8,158
90-179 dienas	8,434	16,676	63,162	6,572	12,640	20,184
180-359 dienas	55,642	39,044	92,803	9,315	19,368	38,676
360-1799 dienas	219,400	135,212	514,437	139,303	161,555	90,234
Vairāk kā 1800 dienas un bez termiņa	15,499	27,760	82,577	5,855	101,903	133,595

Riska darījumu vērtība kredītriska prasībām, dalījumā pa nozarēm un darījuma partnera tiem

	Centrālās valdības vai centrālās bankas	Kredit-iestādes	Komerc-sabiedrības	Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	Visi pārējie posteņi
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	-	-	67,824	9,416	541	5,699
Apstrādes rūpniecība	-	-	161,192	10,556	6,460	16,239
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	-	-	35,584	1,155	57	670
Būvniecība	-	-	37,264	4,175	1,290	7,717
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	-	-	66,763	19,519	5,958	9,764
Transports un uzglabāšana	-	-	85,296	17,584	356	782
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	-	-	19,952	1,418	745	708
Finanšu un apdrošināšanas darbības	323,731	364,517	113,771	16	-	56,414
Operācijas ar nekustamo īpašumu	-	-	111,198	6,245	8,678	32,434
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	-	-	13,360	2,336	922	2,134
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	551,614	-	1,549	-	-	7,360
Privātpersonas	-	-	-	83,518	274,888	84,414
Visi pārējie posteņi	-	20,274	200,459	9,788	2,634	139,157

Tajā skaitā riska darījumu vērtība kredītriska prasībām pret attiecināmiem MVU, dalījumā pa nozarēm un darījuma partnera tiem:

	Komercsabiedrības	Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	62,647	3,189	74
Apstrādes rūpniecība	67,180	10,448	723
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	30,787	1,154	18
Būvniecība	34,566	4,117	485
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	42,619	19,043	5,643
Transports un uzglabāšana	64,710	17,546	300
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	13,973	1,131	579
Finanšu un apdrošināšanas darbības	4,083	16	-
Operācijas ar nekustamo īpašumu	105,116	5,959	4,631
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	13,356	2,255	617
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	343	-	-
Visi pārējie posteņi	36,175	6,989	1,447

Bruto riska darījumu vērtības kredītriska prasībām kavējumu struktūra, dalījumā pa nozarēm un darījuma partnera tipiem

	Nav kavēti, nav uzkrājumi	Nav kavēti, ar uzkrājumiem	Kavēti, nav uzkrājumi			Kavēti, ar uzkrājumiem	
			Mazāk kā 29 dienas	30-89 dienas	90 un vairāk dienas	Mazāk kā 89 dienas	90 un vairāk dienas
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	79,755	7,817	4,005	1,750	639	270	2,197
Apstrādes rūpniecība	195,125	6,510	1,938	2,410	117	11,422	8,381
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	41,306	744	37	-	-	-	-
Būvniecība	63,775	1,287	1,489	1,922	333	481	3,505
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	100,895	12,336	2,986	898	1,665	144	9,774
Transports un uzglabāšana	106,230	16	2,697	1,486	557	274	1,518
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	22,416	12	505	135	47	22	721
Finanšu un apdrošināšanas darbības	824,561	8,821	8,481	7	2	-	44
Operācijas ar nekustamo īpašumu	155,142	23,723	823	87	1,212	5	1,772
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	21,642	7	594	8	51	65	345
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	561,406	-	129	-	-	20	4
Privātpersonas	494,962	8,758	16,163	6,577	5,030	3,251	22,244
Visi pārējie posteņi	287,019	191	23,959	-	-	-	-

Riska darījumu vērtības dalījumā pa riska klasēm atbilstošajiem riska svariem

	Centrālās valdības vai centrālās bankas	Kredītiestādes	Komerccabiedrības	Pārējie posteņi *
Piemērots 0% riska svars	793,442	931	37,200	19,918
Piemērots 20% riska svars	81,507	214,057	88,571	13,970
Piemērots 50% riska svars	396	156,594	106,186	3,239
Piemērots 100% riska svars	-	13,203	673,944	11,349
Piemērots 150% riska svars	-	8	8,308	-

* Pārējos posteņos uzrādīta riska darījumu vērtība dalījumā pa riska klasēm atbilstošajiem riska svariem šādām kredītriska klasēm: „reģionālās pašvaldības un vietējās pašvaldības”, „publiskā sektora struktūras”, „daudzpusējās attīstības bankas”, „iestādes un komercsabiedrības ar īstermiņa kredītnovērtējumu”, „kolektīvo ieguldījumu fondu apliecības”.

Riska darījuma neto vērtība pirms kredītriska mazināšanas

	Centrālās valdības vai centrālās bankas	Kredītiestādes	Komerccabiedrības	Pārējie posteņi *
Piemērots 0% riska svars	774,172	-	-	19,916
Piemērots 20% riska svars	81,507	214,057	88,571	13,173
Piemērots 50% riska svars	396	156,594	106,186	3,239
Piemērots 100% riska svars	-	13,203	778,742	11,349
Piemērots 150% riska svars	-	8	8,308	-

* Pārējos posteņos uzrādīta riska darījumu vērtība dalījumā pa riska klasēm atbilstošajiem riska svariem šādām kredītriska klasēm: „reģionālās pašvaldības un vietējās pašvaldības”, „publiskā sektora struktūras”, „daudzpusējās attīstības bankas”, „iestādes un komercsabiedrības ar īstermiņa kredītnovērtējumu”, „kolektīvo ieguldījumu fondu apliecības”.

Uzkrājumu zaudējumiem no vērtības samazināšanas politika

Koncerna vadība katrā bilances datumā novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka kredīta vai kredītportfeļa vērtība ir samazinājusies. Kredīta vai kredītportfeļa vērtība ir samazinājusies un zaudējumi no vērtības samazināšanās ir radušies tikai un vienīgi, ja pastāv būtiski objektīvi pierādījumi tam, ka šāda vērtības samazināšanās notikusi viena vai vairāku pēc kredīta sākotnējās atzīšanas notikušu gadījumu rezultātā (zaudējuma notikums), un ja šī zaudējuma notikuma (vai vairāku notikumu) ietekmē aplēstā nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtība ir kļuvusi mazāka par attiecīgā kredīta vai kredītu un kredītportfeļa bilances vērtību, un ja šo ietekmi iespējams ticami noteikt.

Objektīvi pierādījumi tam, ka notikusi kredīta vai kredītu un kredītportfeļa vērtības samazināšanās, ietver šādu novērojamo informāciju, kas varētu būt nonākusi Koncerna uzmanības lokā:

- ievērojamas aizņēmēja finansiālas grūtības;
- līguma nosacījumu neievērošana, piemēram, procentu vai pamatsummas atmaksāšanas saistību neizpilde vai novēlojums;
- Koncerns tādu ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālām grūtībām, piešķir aizņēmējam atvieglojumus, ko citos apstākļos Koncerns nebūtu apsvēris;
- kļūst ticams, ka aizņēmējs uzsāks bankrota procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju;
- ekonomisko apstākļu pasliktināšanās tajā tirgus segmentā, kurā darbojas aizņēmējs; vai
- novērojama informācija norāda, ka pastāv novērtējams kredītu un kredītportfeļa aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazinājums kopš šo kredītu sākotnējās atzīšanas, lai gan attiecībā uz atsevišķiem portfeli ietilpstošajiem kreditoriem šis samazinājums vēl nav nosakāms, un šī informācija ietver:
 - nelabvēlīgas izmaiņas attiecībā uz aizņēmēju maksātspēju; vai
 - valsts vai vietējos ekonomiskos apstākļus, kas korelē ar saistību neizpildi attiecībā uz portfeli ietilpstošajiem kredītņēmējiem.

Koncerns vispirms novērtē, vai objektīvi vērtības samazināšanās pierādījumi pastāv attiecībā uz katru atsevišķi nozīmīgu kredītu, un atsevišķi vai kopumā attiecībā uz kredītiem, kuri nav nozīmīgi katrs atsevišķi. Ja Koncerns nosaka, ka objektīvi vērtības samazināšanās pierādījumi attiecībā uz katru atsevišķi novērtētu kredītu nepastāv, neatkarīgi no tā, vai šis kredīts ir nozīmīgs vai nē, tas iekļauj šo aktīvu kredītu ar līdzīgām kredītriska īpašībām grupā un novērtē tos kopumā attiecībā uz vērtības samazināšanos. Vērtības samazināšanās zaudējumu novērtēšana kopumā ir pagaidu solis pirms atsevišķu kredītu grupā ietilpstošo kredītu vērtības samazināšanās zaudējumu noteikšanas. Tiklīdz ir pieejama informācija, kas ļauj konkrēti noteikt zaudējumus saistībā ar tiem grupā iekļautajiem kredītiem, kuriem vērtības samazināšanās noteikta atsevišķi, šie kredīti tiek izņemti no attiecīgās grupas. Finanšu aktīvi, kas tiek individuāli novērtēti, lai konstatētu vērtības samazināšanos, vai kuriem vērtības samazināšanās jau tika konstatēta, tiek izslēgti no kopējās finanšu aktīvu grupas, ko pārbauda, lai identificētu vērtības samazināšanās risku.

Kredītu vērtības samazināšanās zaudējumi tiek noteikti kā starpība starp aplēsto nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtību, kas diskontētas, izmantojot kredīta sākotnēji noteikto efektīvo procentu likmi. Ja kredītam ir mainīga procentu likme, vērtības samazināšanās zaudējumu noteikšanai izmantojamā diskonta likme ir attiecīgajā līgumā noteiktā efektīvā procentu likme. Ar ķīlu nodrošināta kredīta aplēsto nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības aprēķins atspoguļo naudas plūsmas, kas varētu izrietēt no ķīlas pārņemšanas, atskaitot izmaksas, kas saistītas ar ķīlas iegūšanu un pārdošanu, neatkarīgi no tā, vai ķīlas pārņemšana ir ticama vai nē. Zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Ja nākamajā periodā ar vērtības samazināšanos saistīta zaudējuma summa samazinās un šo samazināšanos iespējams objektīvi sasaistīt ar kādu notikumu, kas norisinājies pēc vērtības samazināšanās atzīšanas, iepriekš atzītie vērtības samazināšanās zaudējumi tiek reversēti. Jebkāda šādu vērtības samazināšanās zaudējumu reversēšana tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā tik lielā mērā, kādā attiecīgā aktīva bilances vērtība reversēšanas datumā nepārsniedz tā amortizēto iegādes vērtību, kāda tā būtu bijusi, ja nebūtu notikusi vērtības samazināšanās.

Ja aizņēmējs neveic procentu vai pamatsummas maksājumus līgumā noteiktajos termiņos, bet Koncerns uzskata, ka vērtības samazinājums nebūtu atzīstams, ņemot vērā pieejamo nodrošinājumu/ ķīlu un/vai Koncernam neatmaksāto summu apmēru, attiecīgais kredīts tiek klasificēts kā tāds, kura atmaksas termiņš ir nokavēts, bet uzkrājumi vērtības samazinājumam nav izveidoti.

Ja izsniegtos kredītus nav iespējams atgūt, tie tiek norakstīti, vienlaicīgi samazinot uzkrājumus iespējamiem zaudējumiem no kredītu vērtības samazināšanās. Kredīti netiek norakstīti, kamēr nav veikti visi nepieciešamie juridiskie pasākumi un noteikts zaudējumu galīgais apjoms. Iepriekš norakstīto summu vēlāka atgūšana peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek atspoguļots kā „atgūti norakstīti aktīvi” postenī „uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam”.

Koncerns aplēš vērtības samazināšanās zaudējumus kredītu grupai, lai segtu kredītportfeļa zaudējumus, ja pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka tajā ir kredīti, kuru vērtība ir samazinājusies, lai arī attiecībā uz atsevišķiem kredītiem šo samazinājumu vēl nevar attiecināt. Nosakot vērtības samazināšanās zaudējumus kredītu grupai ar līdzīgiem kredītriska parametriem, tiek ņemti vērā novērojamie dati, kas liecina, ka kredītu grupas nākotnes naudas plūsmās radies samazinājums, kuru var ticami noteikt, lai arī attiecībā uz atsevišķiem kredītiem šo samazinājumu vēl nevar attiecināt.

Vērtējot kredītu grupas vērtības samazināšanos, Koncerns nākotnes naudas plūsmas kredītu grupai aplēs, pamatojoties uz vēsturisko zaudējumu likmi, kas tiek noteikta, ņemot vērā zaudējumu pieredzi kredītiem ar tādiem pašiem (līdzīgiem) riska parametriem kā kredītiem, kas iekļauti kredītu grupā. Vēsturisko zaudējumu likme tiek koriģēta, pamatojoties uz pašreizējo informāciju, lai atspoguļotu tādu pašreizējo apstākļu ietekmi, kuri nepastāvēja periodā, uz kuru attiecināma vēsturiskā zaudējumu likme, un novērstu tādu pagātnes perioda faktoru ietekmi, kas pašlaik vairs nepastāv.

Ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ Koncerns var noslēgt vienošanās par kredītu atmaksas atlikšanu ar aizņēmējiem, kuri ir nonākuši finansiālās grūtībās, lai uz ierobežotu laiku atvieglotu šādu aizņēmēju līgumsaistības. Ņemot vērā šo riska darījumu būtību, katrs gadījums tiek izskatīts atsevišķi. Vairumā gadījumu šādas vienošanās paredz, ka kredītsaistību maksājumi tiek atlikti, pamatsummas un uzkrāto procentu maksājumu veicot vēlākā datumā. Pārstrukturētos kredītus neuzskata par kavētiem, kamēr maksājumi tiek veikti līgumā noteiktajos atmaksas datumos. Vērtības samazināšanās tiek vērtēta arī pārstrukturētajiem kredītiem, tai skaitā kredītiem, kuru atmaksa ir atlikta uz vēlāku laiku, un vērtības samazinājums tiek atzīts atkarībā no to atgūstamības novērtējuma.

Iespējamo vērtības samazināšanās zaudējumu aplēses pēc būtības nekad nevar būt pilnīgi precīzas un ir atkarīgas no daudziem faktoriem. Iespējamie vērtības samazināšanās gadījumi tiek nekavējoties identificēti, jo visi kredīti tiek pastāvīgi uzraudzīti. Lai aplēstu jebkādas vērtības samazināšanās zaudējumus, ko varētu noteikt tādi faktori kā ekonomiskā situācija nākotnē un no tās atkarīgie aizņēmēja darbības rezultāti un ķīlas vērtība, kuru nebūtu iespējams ātri pārdot, Koncerns izmanto kompetentus spriedumus. Nākotnes naudas plūsmas summu vai laika periodu aplēsēs izmantotā metodoloģija un pieņēmumi tiek regulāri pārskatīti, lai mazinātu atšķirības starp zaudējumu aplēsēm un faktiskajiem zaudējumiem. Kredītportfeļa kvalitāte, kuram aplēsti kopējie vērtības samazināšanās zaudējumi, ir atkarīga no faktoriem, kuru ietekmē faktiskie kredītu zaudējumi varētu būtiski atšķirties no aplēstajiem vērtības samazināšanās zaudējumiem. Šādi faktori ir, piemēram, ekonomiskā situācija pasaulē un valstī, ar aizņēmēju saistīti specifiski faktori, nozares un tirgus tendences, procentu likmes, bezdarba līmenis un citi ārējie faktori. Koncernā tiek veikta vērtības samazināšanās zaudējumu stresa testēšana, kuras mērķis ir identificēt un kvantificēt dažādu nelabvēlīgu notikumu ietekmi uz Koncerna peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem vērtības samazināšanās zaudējumiem.

Pārdošanai pieejamo un līdz termiņa beigām turēto vērtspapīru vērtības samazināšanās pierādījumi tiek izvērtēti, ņemot vērā visjaunākās tirgus cenas, attiecīgā vērtspapīra tirgus dziļumu, iepriekšējo tirdzniecības darījumu rezultātus un citu pieejamo informāciju. Lai noteiktu, vai pastāv objektīvi vērtības samazināšanās pierādījumi, vadībai jāizdara attiecīgi spriedumi. Ja Koncernam nav pieejamas tirgus cenas, vērtspapīru vērtības samazināšanās pierādījumi tiek izvērtēti, ņemot vērā noteiktos emitenta riska faktoros (maksātnespējas pazīmes, maksājumu aizkavēšanos, parādu pārstrukturēšanu) un individuālās emitenta kredītriska analīzes rezultātus.

Informācijas atklāšanas standartformāts attiecībā uz iestāžu atbilstību pretciklisko kapitāla rezervju prasībām

Pretciklisko kapitāla rezervju aprēķināšanai nozīmīgo kredītriska darījumu ģeogrāfiskais sadalījums.

Rinda	Valsts	Vispārīgi kredītriska darījumi		Tirdzniecības portfeļa riska darījumi		Vērtspapīrošanas riska darījumi		Pašu kapitāla prasības			Pretciklisko kapitāla rezervju norma		
		Riska darījumu vērtība (standartizētā pieeja)	Riska darījumu vērtība (IRB pieeja)	Tirdzniecības portfeļa garās un īsās pozīcijas kopsumma	Tirdzniecības portfeļa riska darījumu vērtība (iekšējie modeļi)	Riska darījumu vērtība (standartizētā pieeja)	Riska darījumu vērtība (IRB pieeja)	tostarp: vispārīgi kredītriska darījumi	tostarp: tirdzniecības portfeļa riska darījumi	tostarp: vērtspapīrošanas riska darījumi		Kopā	Pašu kapitāla prasību svērumi
		10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
10	LV	1,529,633	-	62	-	-	-	65,868	20	-	65,888	0.54	0.00%
	LT	370,095	-	-	-	-	-	15,643	-	-	15,643	0.13	0.00%
	EE	140,232	-	-	-	-	-	10,615	-	-	10,615	0.09	0.00%
	US	121,049	-	2,183	-	-	-	4,427	175	-	4,602	0.04	0.00%
	GB	79,842	-	-	-	-	-	4,251	-	-	4,251	0.03	0.00%
	NL	71,628	-	-	-	-	-	2,859	-	-	2,859	0.02	0.00%
	CH	267,322	-	1,447	-	-	-	2,351	14	-	2,365	0.02	0.00%
	DE	56,319	-	34,000	-	-	-	2,231	544	-	2,775	0.02	0.00%
	RU	18,238	-	-	-	-	-	1,760	-	-	1,760	0.01	0.00%
	BE	31,915	-	-	-	-	-	1,608	-	-	1,608	0.01	0.00%
	AZ	12,245	-	-	-	-	-	964	-	-	964	0.01	0.00%
	IT	10,000	-	-	-	-	-	800	-	-	800	0.01	0.00%
	AU	27,895	-	-	-	-	-	787	-	-	787	0.01	0.00%
	AT	20,959	-	-	-	-	-	772	-	-	772	0.01	0.00%
	ES	18,506	-	-	-	-	-	741	-	-	741	0.01	0.00%
	SE	36,220	-	-	-	-	-	643	-	-	643	0.01	0.00%
	KN	7,731	-	-	-	-	-	618	-	-	618	0.01	0.00%
	LU	13,187	-	-	-	-	-	581	-	-	581	0.00	0.00%
	NO	25,715	-	-	-	-	-	560	-	-	560	0.00	0.00%
	FR	12,017	-	229	-	-	-	558	2	-	560	0.00	0.00%
	CA	28,445	-	-	-	-	-	519	-	-	519	0.00	0.00%
	SG	20,594	-	-	-	-	-	499	-	-	499	0.00	0.00%
	IN	11,488	-	-	-	-	-	482	-	-	482	0.00	0.00%
	FI	43,554	-	-	-	-	-	443	-	-	443	0.00	0.00%
	CL	11,866	-	-	-	-	-	406	-	-	406	0.00	0.00%
	BR	4,893	-	-	-	-	-	391	-	-	391	0.00	0.00%
	MX	5,637	-	-	-	-	-	360	-	-	360	0.00	0.00%
	HK	8,861	-	-	-	-	-	348	-	-	348	0.00	0.00%
	Citas*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00%
20	Kopā	3,006,086	-	37,921	-	-	-	122,085	755	-	122,840	-	0.00%

* Ekspozīcijas ar citām valstīm, kuru kopsumma veido mazāk kā 2% no Koncerna kopējās aktīvu riska svērtās vērtības, atbilstoši Komisijas deleģētajai regulai EC 1152/2014 tiek iedalītas pie Koncerna piederības dalībvalsts.

lestādes specifisko pretciklisko kapitāla rezervju apjoms

		10
10	Riska darījumu kopsumma	1,762,798
20	lestādes specifisko pretciklisko rezervju norma	0.00%
30	lestādes specifisko pretciklisko rezervju prasības	-

Darījuma partnera kredītrisks

Darījuma partnera risks ir finansiālo zaudējumu iespējamība, darījuma partnerim nespējot pildīt saistības pret Koncernu. Koncernam darījuma partnera kredītrisks rodas darījumos ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem, pārsvarā īstermiņa valūtas maiņas un mijmaiņas līgumiem. Koncerns izmanto tirgus vērtības metodi darījuma partnera kredītriska aprēķināšanai.

Uz 2015. gada 31. decembri riska darījuma riska svērtā vērtība darījuma partnera kredīriskam Koncernam bija 5,790 tūkst. eiro.

Kredīta vērtības korekcija (CVA)

Kredīta vērtības korekcija ir papildu kapitāla prasība, lai noteiktu iespējamus zaudējumus pēc tirgus vērtības saistībā ar atvasināto instrumentu darījumu partneru kredīspējas pasliktināšanos. 2015. gadā 31. decembrī CVA kapitāla prasība Koncernā bija 1,067 tūkst. eiro.

APGRŪTINĀTIE UN NEAPGRŪTINĀTIE AKTĪVI

Saskaņā ar Kapitāla prasību regulu (Regula (ES) Nr. 575/2013) bankām atbilstoši FKTK izstrādātajiem noteikumiem ir jāuzrāda informācija par apgrūtinātiem un neapgrūtinātiem aktīviem.

A forma. Aktīvi:

		Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība
		10	40	60	90
010	lestādes aktīvi kopā	50,725	51,174	2,879,680	2,878,604
030	t.sk. kapitāla instrumenti	-	-	19,926	19,926
040	t.sk. parāda vērtspapīri	30,115	30,564	859,393	863,953
120	t.sk. citi aktīvi	20,610	20,610	2,000,361	1,994,726

B forma. Saņemtais nodrošinājums:

		Saņemtā nodrošinājuma un pašu emitēto parāda vērtspapīru, kas ir apgrūtināti, patiesā vērtība	Saņemtā nodrošinājuma un pašu emitēto parāda vērtspapīru, kas ir pieejami apgrūtinājumam, patiesā vērtība
		10	40
130	lestādes saņemtais nodrošinājums kopā	-	-
150	t.sk. kapitāla instrumenti	-	-
160	t.sk. parāda vērtspapīri	-	-
230	t.sk. cits saņemtais nodrošinājums	-	-
240	Pašu emitētie parāda vērtspapīri, izņemot pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri	-	-

C forma. Apgrūtinātie aktīvi un saņemtais nodrošinājums, kas kalpo par iestādes finanšu saistību nodrošinājumu:

		Attiecīgās saistības, iespējamās saistības vai aizdotie vērtspapīri	Apgrūtinātie aktīvi, saņemtais nodrošinājums un pašu emitētie parāda vērtspapīri, izņemot pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri
		10	30
10	Finanšu saistību uzskaites vērtība	50,725	50,725

SVIRAS RĀDĪTĀJS

Salīdzinājums aktīviem uzskaites vajadzībām un ekspozīcijām sviras rādītāja aprēķinam

		Attiecināmā summa
1	Kopējie aktīvi atbilstoši finanšu pārskatiem	3,177,102
2	Korekcija par sabiedrībām, kas tiek konsolidētas uzskaites vajadzībām, bet netiek konsolidētas uzraudzības vajadzībām	(30,502)
3	Korekcija par fiduciārajiem aktīviem, kas atzīti bilancē, atbilstoši attiecināmajam uzskaites regulējumam, bet, kas tiek izslēgti, sviras rādītāja ekspozīciju aprēķinā atbilstoši Regulas (EU) NO. 575/2013 pantam 429(11)	-
4	Korekcija par atvasinātajiem finanšu instrumentiem	8,190
5	Korekcija par vērtspapīru finansēšanas darījumiem	-
6	Korekcija par ārpusbilances posteņiem (pielietojot atbilstošo kredītekvivalences korekcijas pakāpi)	(133,071)
7	Citas korekcijas	(4,398)
8	Sviras rādītāja ekspozīcijas *	3,017,320

* Sviras rādītāja aprēķinā, papildus tiek iekļautas arī ekspozīcijas finanšu sektora sabiedrībās atbilstoši regulas (EU) NO. 575/2013 panta 429(4) otrajam apakš paragrāfam, kas saistītas ar Koncerna ieguldījumu AAS „CBL Life”.

Sviras rādītāja vienotais atšifrējums

		CRR sviras rādītāja ekspozīcijas
Bilances ekspozīcijas (neieskaitot atvasinātos instrumentus un vērtspapīru finansēšanas darījumus)		
1	Bilances ekspozīcijas (neieskaitot atvasinātos instrumentus un vērtspapīru finansēšanas darījumus, bet ieskaitot ķīlas)	2,920,657
2	Aktīvu summas, kas tieši iekļautas pirmā līmeņa kapitālā	-
3	Kopā bilances ekspozīcijas (neieskaitot atvasinātos instrumentus un vērtspapīru finansēšanas darījumus) (līnijas 1 un 2 kopsumma)	2,920,657
Atvasinātie instrumenti		
4	Aizvietošanas izmaksas saistībā ar atvasināto instrumentu transakcijām	13,096
5	Pieskaitāmās summas par iespējamo nākotnes riska darījuma vērtību, kas saistītas ar atvasinātajām transakcijām.	-
EU-5a	Ekspozīcijas, kas noteiktas izmantojot sākotnējās riska darījuma vērtības metodi	-
6	Tukša kopa ES	-
7	Tukša kopa ES	-
8	Tukša kopa ES	-
9	Tukša kopa ES	-
10	Tukša kopa ES	-
11	Kopā atvasināto instrumentu ekspozīcijas (līniju 4 līdz 5a kopsumma)	13,096
Vērtspapīru finansēšanas darījumu ekspozīcijas		
12	Tukša kopa ES	-
EU-12a	Vērtspapīru finansēšanas darījumi atbilstoši regulas (EU) NO. 575/2013 pantam 220	-
EU-12b	Vērtspapīru finansēšanas darījumi atbilstoši regulas (EU) NO. 575/2013 pantam 222	-
13	Tukša kopa ES	-
14	Tukša kopa ES	-
15	Tukša kopa ES	-
16	Kopā vērtspapīru finansēšanas darījumi	-
Ārpusbilances posteņu ekspozīcijas		
17	Ārpusbilances posteņu ekspozīciju bruto darījuma summas	216,639
18	Korekcijas par kredītekvivalences ārpusbilances korekcijas pakāpēm	(133,071)
19	Kopā ārpusbilances posteņu ekspozīcijas (līniju 17 līdz 18 kopsumma)	83,567
Kapitāls un kopējās ekspozīcijas		
20	Pirmā līmeņa kapitāls	205,566
	Ekspozīcijas finanšu sektora sabiedrībās atbilstoši regulas (EU) NO. 575/2013 panta 429(4)	-
EU-21a	otrajam apakš paragrāfam	38,931
21	Kopā ekspozīcijas (līniju 3, 11, 16, 19 un 21a kopsumma)	3,056,251
Sviras rādītājs		
22	Perioda beigu sviras rādītājs	6.76%
EU-22a	Vidējais par periodu	-
Pārejas perioda korekcijas un neatzīto fiduciāro instrumentu apjoms		
EU-23	Pārejas korekcijas kapitāla mēra definīcijā	(14,232)
EU-24	Neatzīto fiduciāro instrumentu apjoms atbilstoši regulas (EU) NO. 575/2013 pantam 429(11)	-

Bilances ekspozīciju dalījums (neieskaitot atvasinātos instrumentus un vērtspapīru finansēšanas darījumus)

	CRR sviras rādītāja ekspozīcijas
Kopējā bilances ekspozīcijas (neieskaitot atvasinātos instrumentus un vērtspapīru finansēšanas darījumus), tajā skaitā:	
EU-1 Tirdzniecības ekspozīcijas	2,920,657
EU-2 Netirdzniecības ekspozīcijas, tajā skaitā:	3,922
EU-3 Segtās obligācijas	2,916,735
EU-4 Ekspozīcijas, kam piemērota centrālās valdības pieeja	-
EU-5 Ekspozīcijas ar reģionālajām pašvaldībām, daudzpusējās attīstības bankām, starptautiskajām organizācijām, publiskā sektora struktūrām, kam nav piemērota centrālās valdības pieeja	871,180
EU-6 Kredītiestādes	34,767
EU-7 Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	372,963
EU-8 Aktīvi, kas atbilst „mazo riska darījumu” definīcijai	299,072
EU-9 Aktīvi, kas atbilst „kavēto riska darījumu” definīcijai	158,469
EU-10 Komerksabiedrības	858,689
EU-11 Aktīvi, kas atbilst „kavēto riska darījumu” definīcijai	69,215
EU-12 Pārējie posteņi (piemēram kapitāla vērtspapīri, sekuritizācija un citi ne-kredītsaistību aktīvi)	252,380

Brīva formāta apraksts

- 1 Pārlietu liela sviras rādītāja riska pārvaldības procesa apraksts
 Koncerns regulāri aprēķina sviras rādītāju un uzrauga tā izmaiņas, lai nodrošinātu pārmērīgu parādsaistību veidošanās riska pārvaldību. Koncerna sviras rādītājs 2015. gada 31. decembrī bija 6.76%.
- 2 Faktoru apraksts, kam bija ietekme uz sviras rādītāju perioda laikā
 Galvenie faktori, kas ietekmēja Koncerna sviras rādītāju 2015. gada laikā, bija pirmā līmeņa kapitāla palielinājums saistībā ar jaunu akciju emisiju un revidētā gada neto rezultāta iekļaušanu pašu fondos, kā arī izmaiņas Koncerna kopējos aktīvos, kas saistītas ar biznesa apjomu pieaugumu.

IEGULDĪJUMI AKCIJĀS, KAS NAV IEKĻAUTAS TIRDZNICĪBAS PORTFELĪ

Koncerna ieguldījumu akcijās, kas nav iekļautas tirdzniecības portfeli, uzskaites vērtība un aplēstā patiesā vērtība 2015. gada 31. decembrī bija 8,585 tūkst. eiro. Šie Koncerna ieguldījumi akcijās ir novērtēti, izmantojot paņēmienus, kuros būtiski ievades dati nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem. Gada pārskatā šo ieguldījumu akcijās patiesā vērtība ir atspoguļota kā 3. līmeņa aplēstā patiesā vērtība. 2015. gadā palielinoties Visa Europe akciju vērtībai tika atzīta pārvērtēšanas peļņa 8.5 miljonu eiro apmērā Koncerna pārējos apvienotajos ienākumos. Papildus informāciju par Koncerna ieguldījumiem akcijās iespējams atrast AS „Citadele banka” 2015. gada pārskatā.

Konsolidācijas grupā uzraudzības vajadzībām, meitas sabiedrība AAS „CBL Life” netiek konsolidēta. Koncerna ieguldījums šīs sabiedrības kapitālā 4,269 tūkst. eiro apmērā ir uzskaitīts iegādes vērtībā un tas netiek pārvērtēts.

FINANŠU RISKI

Tirgus risks

Tirgus risks ir iespēja ciest zaudējumus bilances un ārpusbilances posteņu pārvērtēšanas dēļ, kas saistīta ar finanšu instrumentu tirgus cenas izmaiņām valūtas kursu, procentu likmju izmaiņu un citu faktoru ietekmē.

Finanšu instrumentu pozīcijas riska novērtēšanu un lēmumu par limitiem pieņemšanu Koncernā veic Koncerna investīciju komiteja (turpmāk tekstā – GIK). GIK lēmumus apstiprina Bankas valde. Tirgus riska pārvaldību veic tās Bankas biznesa vienības un Bankas meitas uzņēmumi, kuriem ir tiesības uzņemties tirgus risku atbilstoši noteiktajiem limitiem un attiecīgā portfeļa ieguldījumu ierobežojumiem. Tirgus riska mērīšanu un uzņemto pozīciju novērtēšanu, kā arī pārraudzību un ziņošanu veic Risku un atbilstības direkcija.

Tirgus riska pārvaldīšanai Koncerns katram būtiskam portfeļu veidam nosaka investīciju noteikumus, kā arī individuālos limitus emitentiem un atsevišķiem finanšu instrumentiem, sasaistot maksimālos limita apjomus ar riska novērtēšanas rezultātiem. Lielu uzmanību Koncerns pievērš koncentrācijas riskam, nosakot riska svērto ekspozīciju limitus katrai valsts un sektora kombinācijai saskaņā ar iekšēji noteikto kārtību. Pozīcijas riska novērtēšanai Koncernā tiek izmantota jutīguma analīze un scenāriju analīze, kuras mērķis ir identificēt un kvantificēt dažādu nelabvēlīgu notikumu ietekmi uz Koncernu atbilstoši portfeļa ģeogrāfiskam, sektoru un kredītreitingu profilam.

Valūtas risks

Valūtas risks ir saistīts ar ārvalstu valūtu aktīvu un saistību pozīciju atšķirībām, kas valūtas kursu izmaiņu rezultātā ietekmē Koncerna naudas plūsmu un finanšu rezultātu.

Valūtas riska pārvaldīšana Koncernā tiek īstenota saskaņā ar Valūtas riska pārvaldības politiku. Valūtas riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Koncernā veic Finanšu tirgu un kontrahentu risku komiteja (turpmāk tekstā – FTKR). FTKR lēmumus apstiprina Bankas valde. FTKR nosaka pieņemamo valūtas riska līmeni un iekšējos limitus, kā arī uzrauga limitu ievērošanu.

Valūtas riska pārvaldību ikdienā veic Resursu pārvaldības daļa, savukārt valūtas riska pārraudzību un ziņošanu – Risku un atbilstības direkcija. Koncernā ir noteikts atklātās valūtas pozīcijas limits katrā atsevišķā valūtā 10% apmērā no pašu kapitāla un kopējās atklātās valūtas pozīcijas limits – 20% apmērā no pašu kapitāla. Minētie limiti atbilst Latvijas tiesību aktu prasībām. Valūtas riska precīzākai novērtēšanai un ierobežošanai Koncernā tiek izmantotas arī plaši pazīstamas metodes: riskam pakļauta vērtība (value at risk), paredzamais deficīts (expected shortfall) un scenāriju analīze.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir saistīts ar procentu likmju nelabvēlīgu izmaiņu ietekmi uz Koncerna procentu ienākumiem un ekonomisko vērtību.

Procentu likmju riska pārvaldība Koncernā tiek īstenota saskaņā ar Procentu likmju riska pārvaldības politiku. Procentu likmju riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Koncernā veic Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas komiteja (turpmāk tekstā – ALCO). ALCO lēmumus apstiprina Bankas valde. ALCO nosaka pieņemamo procentu likmju riska līmeni un Koncerna iekšējo limitu sistēmu, uzrauga limitu ievērošanu un procentu likmju pozīciju pārvaldības instrumentu (līdzekļu) pielietošanu. Procentu likmju riska mērīšanu un pārvaldību veic Resursu pārvaldības daļa. Par procentu likmju riska novērtēšanu un ziņošanu Koncernā atbild Risku un atbilstības direkcija.

Koncerns veic procentu likmju riska pārvaldību, izmantojot procentu likmju riska jutīgo aktīvu un pasīvu termiņu atšķirību analīzi, ilguma analīzi un jutīguma analīzi, kā arī procentu likmju riska stresa testēšanu. Koncernā ir noteikti limiti procentu likmju riska ietekmei uz ekonomisko vērtību, uz neto procentu ienākumiem un uz vērtspārīru patiesās vērtības pārvērtēšanas rezervi. Pamatojoties uz tirgus situācijas analīzi un Koncerna finansēšanas struktūru, ALCO nosaka procentu likmes klientu noguldījumiem.

LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditātes risks ir iespēja, ka netiek nodrošināta Koncerna kreditoru juridiski pamatoto prasību apmierināšana. Likviditātes riska pārvaldības mērķis ir nodrošināt pietiekamu likvīdo aktīvu apjomu iespējamo saistību segšanai.

Likviditātes riska pārvaldība Koncernā tiek īstenota saskaņā ar Koncerna Likviditātes riska pārvaldības politiku. Par likviditātes riska novērtēšanu un lēmumu pieņemšanu Koncernā ir atbildīga ALCO. ALCO lēmumus apstiprina Bankas valde. ALCO nosaka pieņemamo likviditātes riska līmeni, iekšējo limitu sistēmu un likviditātes vadībā izmantojamus instrumentus, kā arī uzrauga limitu ievērošanu. Ikdienas likviditātes vadību un kontroli nodrošina Resursu pārvaldības daļa. Likviditātes riska pārraudzību un ziņošanu veic Risku un atbilstības direkcija, kura ir atbildīga arī par likviditātes riska pārvaldības procesa koordinēšanu Koncernā.

Banka novērtē likviditātes risku, izmantojot scenāriju analīzi. Šim mērķim tiek izstrādāti dažādi scenāriji Bankas darbībai atšķirīgajos apstākļos: maiga krīze (bāzes scenārijs), bankas krīze, vispārīgā tirgus krīze un kombinētais scenārijs. Banka izvērtē savu likviditātes pozīciju katram scenārijam dažādiem termiņiem (no 1 nedēļas līdz 3 mēnešiem). Bankā ir ieviesta likviditātes riska un agrīnas brīdināšanas rādītāju limitu sistēma. Banka aprēķina arī izmaksas, kuras tai varētu rasties likviditātes krīzes apstākļos. Papildus scenāriju analīzei Banka gatavo arī naudas plūsmas prognozi tuvākajam gadam, kurā iekļauj pieņēmumus par līdzekļu ticamāko kustību. Aktīvu un pasīvu vispārīgas sabalansētības izvērtēšanai Banka regulāri sagatavo un analizē likviditātes termiņstruktūru.

Likviditātes risks Koncernā tiek izvērtēts katrai būtiskajai valūtai, kurā Koncerns slēdz darījumus. Likviditātes riska limiti tiek pārskatīti vismaz reizi gadā atkarībā no izmaiņām Koncerna darbībā vai ārējiem faktoriem ar būtisku ietekmi. Ir izstrādāts likviditātes problēmu novēršanas plāns, kas tiek regulāri papildināts.

Koncerna bilances struktūra tiek plānota vismaz viena gada periodam, un tā tiek saskaņota ar faktiskajiem biznesa attīstības plāniem. Koncernā regulāri tiek analizēti un kontrolēti svarīgākie pašreizējie un potenciālie likviditātes avoti.

Saskaņā ar FKTK prasībām Bankai ir pienākums uzturēt ļoti likvīdas rezerves vismaz 40% apmērā.

Nākamajā tabulā atspoguļoti Bankas likviditātes rādītāji, kas aprēķināti saskaņā ar FKTK prasībām:

Gads	Augstākais	Zemākais	Vidēji	Gada beigās
2015	63%	55%	59%	57%

Likviditātes rādītāju aprēķina likvīdos aktīvu daļot ar visām saistībām, kuru līgumā noteiktais dzēšanas termiņš ir līdz 30 dienām. Par likvīdiem aktīviem šī aprēķina mērķiem tiek uzskatīti nauda kasē, prasības pret Latvijas Banku un maksāspējīgām kredītiestādēm uz pieprasījumu un līdz 30 dienām, un atlikumi, kuru izņemšanai pirms termiņa netiek piemēroti nozīmīgi līgumsodi, un ieguldījumi vērtspapīros, kurus var pārdot īsā laikā vai iekļāt, lai iegūtu aizdevumu.

Regula EC 575/2013 ievieš likviditātes seguma koeficienta (liquidity coverage ratio) un neto stabila finansējuma rādītāja (net stable funding ratio) konceptu kā Bankas un Koncerna likviditātes pozīcijas mēru. Tomēr Eiropas Savienības normatīvie akti, kas ievieš šos rādītājus, vēl nav pilnībā pabeigti. Tāpēc Koncerns, aprēķinot šos rādītājus, piemēro nepabeigtus normatīvos aktus un attiecībā uz likviditātes seguma koeficienta aprēķinu definīcijas un nepieciešamos stabila finansējuma faktorus atbilstoši Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (Basel Committee's on Banking Supervision) vadlīnijām.

	31/12/2015
Likviditātes seguma koeficients	239%
Neto stabila finansējuma rādītājs	136%

OPERACIONĀLAIS RISKS

Koncerns lieto šādu operacionālā riska definīciju: iespēja ciest zaudējumus saistošo ārējo iekšējo tiesību aktu prasībām neatbilstošu vai nepilnīgu iekšējo procesu norises, darbinieku un sistēmu darbības, iekšējo procesu nepilnību, kā arī trešo personu darbības vai citu ārējo apstākļu ietekmes dēļ.

Sīkāk tiek izdalītas šādas operacionālā riska pamatkategorijas: personāla risks, procesu risks, IT un sistēmu risks un ārējais risks.

Operacionālā riska pārvaldību reglamentē visaptverošs politiku, metodoloģiju un procedūru kopums, kā arī ir ieviesti noteikumi operacionālā riska identificēšanai, analīzei, mazināšanai, kontrolei un ziņošanai. Operacionālā riska pārvaldība ir neatņemama ikdienas procesu pārvaldības sastāvdaļa un tā ir saistoša visiem Koncerna dalībniekiem, procesu, produktu un pakalpojumu īpašniekiem, struktūrvienībām, to vadītājiem un darbiniekiem, veicot ikdienas pienākumus atbilstoši savai kompetencei un jomas specifikai. Koncerna mērķis ir nodrošināt, lai ikviens darbinieks ne tikai zina, kā veikt noteiktas darbības, bet arī saprot kāpēc tas darāms noteiktā veidā.

Operacionālā riska pārvaldības mērķis ir uzturēt iespējami zemu ekonomiski pamatotu Operacionālā riska līmeni, veicinot Koncerna darbības stabilitāti un komerciālo peļņu ilgtermiņā.

Koncerns neuzņemas/ neakceptē operacionālos riskus, kuru ietekme pārsniedz 10% no Koncerna neto gada ienākumiem vienlaikus tā iestāšanās varbūtība ir lielāka kā reizi desmit gados vai kuru ietekme nav aprēķināma naudas izteiksmē, un kuri vienlaikus ir nepārvaldāmi (nav iespējams tos novērst vai nodrošināties pret to sekām – piemēram, likumdošanas prasību neizpilde u.tml.), neatkarīgi no ekonomiskā ieguvuma, kāds varētu izrietēt no šādu risku uzņemšanās (t.i., Koncerns neveic ar šādu operacionālo risku saistītas darbības).

Operacionālā riska pārvaldīšanai Koncerns lieto šādas pieejas:

- operacionālā riska novērtēšana attīstības projektos – jaunu vai esošo produktu un pakalpojumu izmaiņas tiek realizētas tikai pēc pilnvērtīga riska novērtējuma veikšanas;
- regulāra operacionālā riska pašnovērtēšana – tiek veikta iespējamo operacionālā riska notikumu identificēšana, esošo kontroļu efektivitātes novērtēšana un nepieciešamo risku ierobežošanas pasākumu analīze;
- operacionālā riska rādītāju noteikšana – statistisko, finanšu un citu rādītāju izmantošana, kuri atspoguļo operacionālā riska līmeni un tā izmaiņas Koncerna darbības jomās;
- operacionālā riska mērīšana, reģistrējot un analizējot operacionālā riska notikumus, to nodarīto kaitējuma apmēru, rašanās cēloņus un citu ar tiem saistītu būtisku informāciju (operacionālā riska zaudējumu un incidentu datu bāze);
- scenāriju analīze un stresa testēšana;
- darbības nepārtrauktības nodrošināšanas plānošana – tiek veikta regulāra biznesa ietekmes analīze, kā arī ir izstrādāts Darbības atjaunošanas plāns ārkārtas situācijās.

Operacionālā riska pārvaldība Koncernā tiek veikta, ievērojot Operacionālā riska pārvaldīšanas politiku.

IEKŠĒJAIS KAPITĀLA PIETIEKAMĪBAS NOVĒRTĒŠANAS PROCESS

Banka īsteno arī iekšējo kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, saskaņā ar regulatora noteikumiem un prasībām, aprēķinot individuālas kapitāla prasības tai raksturīgiem riskiem. Iekšēji izstrādātā metodoloģija iekļauj plašāku risku sarakstu, nekā tas ir paredzēts minimālās kapitāla prasībās (piemēram, procentu likmju risks netirdzniecības portfelī, koncentrācijas risks, reputācijas risks utt.). Turklāt, lai nodrošinātu savas darbības nepārtrauktību, Banka veicina iekšējo kapitāla pietiekamības plānošanu, pieņemot nelabvēlīga makroekonomiskā scenārija iestāšanos. Turpmāk norādītais atspoguļo riska profila aplēses apkopojumu, kur riska līmeni nosaka nevēlamās novirzes no plānotajiem ienākumiem apjoms un iestāšanās varbūtība viena gada laikā. Ikgadējā iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesā tiek izmantots trīs gadu plānošanas periods, kas tiek izmatots arī ikgadējā finanšu un stratēģiskās plānošanas procesā, veicinot finanšu prognožu integrāciju kapitāla pietiekamības novērtēšanā.

2015. gadā šādi riski tika atzīti kā būtiski, un to segšanai ir nodrošināts pietiekams iekšējais kapitāls:

Riska veids	Riska joma	Riska izvērtējums 2016. gadam*	Normatīvā novērtēšanas metode	Iekšējā novērtēšanas metode
Kredītrisks	Kredītportfelis	Vidēji	Standartizētā pieeja	Scenārija analīze, ar riskam pakļautā prasījuma vērtības elementiem
	Parāda vērtspapīri	Vidēji	Standartizētā pieeja	Riskam pakļautā vērtība (VaR)
	Kontrahenti	Zems	Standartizētā pieeja	-
	Citi (iesaistītās puses utt.)	-	Standartizētā pieeja	-
Tirgus risks	Pozīcijas risks	Vidēji	Standartizētā pieeja	Scenāriju analīze
	Valūtas risks	Zems	Standartizētā pieeja	Riskam pakļautā vērtība (VaR)
Operacionālais risks		Zems	Pamatrādītāja pieeja	Zaudējumu sadalījuma pieeja
Koncentrācijas risks	Kredītportfelis	Atsevišķi netiek novērtēts	Vienkāršotā pieeja	Tiek ņemts vērā kredītriska aprēķinā
	Kontrahenti	Atsevišķi netiek novērtēts	-	-
	Vērtspapīru portfelis	Atsevišķi netiek novērtēts	-	Tiek ņemts vērā kredītriska un pozīcijas riska aprēķinā
Procentu likmju risks bankas portfelī		Vidēji	200bp paralēlās nobīdes ietekme uz ekonomisko vērtību	200bp paralēlās nobīdes ietekme uz ekonomisko vērtību (paplašināts durācijas modelis)
Likviditātes risks		Zems	-	Refinansēšanās simulācija stresa apstākļos
Pārējie riski	Atbilstības risks	Vidēji	Vienkāršotā pieeja: apgrozījuma kritērijs	-
	Reputācijas risks	Vidēji	5% no minimālās kapitāla prasības	-
	Stratēģijas risks	Vidēji	Daļa no reputācijas riska	-

* 4 vērtējumu skalā: zems, vidējs, paaugstināts, augsts.

KONTAKTINFORMĀCIJA

AS „Citadele banka”
Republikas laukums 2A, Rīga,
LV -1010, Latvija

www.citadele.lv

Tālrunis: (371) 67010 000
Fakss: (371) 67010 001

Reģistrācijas numurs: 40103303559

Korporatīvā komunikācija

E-pasts: pr@citadele.lv